Derbyn i Ysgolion

Gwybodaeth i Rieni

2020-2021

CYHOEDDWYD YN HYDREF 2019

Cyngor Sir Gâr
Carmarthenshire County Council

Bwriad y llyfryn hwn yw darparu gwybodaeth gyffredinol ynghylch Ysgolion Meithrin, Cynradd, Uwchradd ac Arbennig Sir Gaerfyrddin ar gyfer blwyddyn academaidd 2020-2021 ac mae'n gywir ar adeg ei gyhoeddi. Gofynnir ichi nodi, felly, fod posibilrwydd bod gwybodaeth megis nifer y disgyblion yn yr ysgol yn newid rhwng y dyddiad y caiff y ddogfen hon ei chyhoeddi a'r dyddiad y bydd y disgybl yn dechrau yn yr ysgol. Mae'n bosibl hefyd y bydd materion o ran deddfwriaeth, polisi neu ad-drefnu mewn ysgolion a allai effeithio ar y wybodaeth a ddarperir yn y ddogfen hon.

Os oes angen y ddogfen hon arnoch mewn fformat arall, cysylltwch â'r Uned Derbyn i Ysgolion yn yr Adran Addysg a Phlant drwy ffonio (01267) 246449.

Mae'r llyfryn hwn ar ein gwefan

Cyngor Sir Gâr Carmarthenshire County Council

EICH CYNGOR arleinamdani
www.sirgar.llyw.cymru

recycle ailgylchu
Please recycle this publication
Cofiwch ailgylchu'r cyhoeddiad yma

100% wedi'i ailgylchu
Cyhoeddwyd ar bapur mae 100% ohono wedi'i ailgylchu

Cyflwyniad

Diolch i chi am fynegi diddordeb mewn gwneud cais am le yn un o'n hysgolion. Rydym yn ffodus bod gennym nifer o ysgolion gwych a staff o'r safon uchaf yn Sir Gaerfyrddin.

Rydym yn sylweddoli bod dewis ysgol yn gallu bod yn her ond rydym yn cydnabod pwysigrwydd y penderfyniad hwn i chi fel rhieni neu ofalwyr. Bwriad y llyfryn hwn yw eich cynorthwyo chi â'r broses hon ac mae'n cynnwys gwybodaeth gyffredinol ynghylch ein hysgolion, cyngor ynghylch sut a phryd y mae angen ichi gyflwyno cais am le mewn ysgol, y broses o roi llefydd i ddisgyblion ac amryw o bolisïau e.e. cludiant ysgol, a allai fod yn berthnasol i'ch amgylchiadau.

Cyn ichi benderfynu'n derfynol rydym yn eich cynghori chi i gysylltu â'r ysgolion yn eich ardal a threfnu ymweliad er mwyn trafod y ddarpariaeth sydd ar gael a'ch amgylchiadau unigol gyda nhw. Yn ogystal bydd gwybodaeth ar gael ar wefannau'r ysgolion unigol.

Sylwch nad oes sicrwydd y derbynnir plentyn i'r ysgol o'ch dewis. Mae terfynau caeth ar nifer y disgyblion y gellir cael eu derbyn i bob ysgol. Os derbynnir mwy o geisiadau nag sydd o lefydd, yn gyfreithiol, mae'n rhaid prosesu'r ceisiadau a ddaeth i law erbyn y dyddiad cau yn gyntaf, gan ddefnyddio'r meini prawf gor-alw, y nodir eu manylion yn y llyfryn hwn, i bennu'r flaenoriaeth o ran rhoi'r llefydd sydd ar gael.

I osgoi siom ac i gael y siawns fwyaf o gael lle yn eich dewis ysgol, gofalwch eich bod yn cyflwyno'ch cais erbyn y dyddiad cau a bennwyd.

Edrychwn ymlaen at groesawu eich mab/merch i un o'n hysgolion a dymunwn bob llwyddiant iddynt. Rydym yn ceisio sicrhau eu bod nhw'n gadael ein hysgolion ag addysg dda a chymwysterau da.

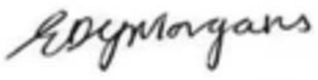

Gareth Morgans

Cyfarwyddwr Addysg a Gwasanaethau Plant

Cynnwys

A. Derbyn i Ysgolion Sir Gaerfyrddin 5
1. Awdurdodau Derbyn 5
2. Pryd i gyflwyno cais - yr Amserlen Derbyn i Ysgolion 7
3. Oedran dechrau ysgol - Grwpiau Blwyddyn/Oedrannau 8
4. Symud o'r Ysgol Gynradd i'r Ysgol Uwchradd 10
5. Dewis ysgol 12
6. Derbyn i ysgolion ar adegau eraill o'r flwyddyn 15
7. Sut i wneud cais - cwblhau'r ffurflen gais 16
8. Rhoi lleoedd - y meini prawf gor-alw 19
9. Rhoi gwybod am Dderbyn i Ysgol 22
10. Apeliadau Derbyn i Ysgol 23
11. Derbyn i Ysgolion Gwirfoddol a Gynorthwyir 24

B. Gwybodaeth ynghylch Addysg a Dysgu 33
1. Tymhorau Ysgol a Gwyliau 33
2. Cwricwlwm Ysgol 34
3. Dysgu'r Gymraeg a'r Saesneg mewn Ysgolion 37
4. Arholiadau Cyhoeddus 42
5. Gwahardd Disgyblion 42
6. Taliadau am Weithgareddau mewn Ysgolion 42
7. Dyddiad gadael ysgol 42
8. Cyrff Llywodraethu Ysgolion 43

C. Gwasanaethau i Disgyblion 44
1. Diwallu Anghenion Addysgol Ychwanegol/Arbennig 44
2. Cludiant 47
3. Grant Datblygu Disgyblion a Phrydau Ysgol 55
4. Lwfans Cynhaliaeth Addysg (EMA) 59
5. Lles Addysg 60
6. Ymddiriedolaethau Elusennol 60
7. Gwasanaeth Gyrfaoedd 60
8. Gwasanaeth Gwybodaeth i Deuluoedd 61
9. Y Cynnig Gofal Plant 62
10. Ysgolion Iach 63
11. Datblygu Cynaliadwy a Dinasyddiaeth Fyd-eang 64

D. Crynodeb o Ddisgyblion ac Ysgolion Sir Gaerfyrddin 66

E. Map o'r ysgolion 67

F. Atodlen o Ysgolion 69

Ffeithiau

- Nid oes sicrwydd awtomatig y caiff disgybl le mewn ysgol.
- I gael lle i'ch plentyn mewn ysgol, mae'n rhaid ichi gyflwyno cais i awdurdod derbyn.
- Hyn a hyn o ddisgyblion y gellir eu derbyn i ysgol mewn blwyddyn. Ar ôl cyrraedd y terfyn, ni chaniateir derbyn rhagor o ddisgyblion.
- Os oes gan eich plentyn anghenion dysgu ychwanegol fe'ch cynghorir i gysylltu â Phennaeth yr ysgol neu Swyddog Cynnydd Disgyblion yr Adran cyn cyflwyno cais.
- Gwnewch gais erbyn y dyddiadau cau - gweler yr Amserlen Dderbyniadau.
- Os byddwch yn cyflwyno cais ar ôl y dyddiadau hyn caiff ei drin fel cais hwyr a bydd yn cael ei ystyried ar ôl y rhai a dderbyniwyd cyn y dyddiad cau. Bydd hyn yn lleihau'r siawns y caiff eich plentyn le yn eich dewis ysgol.
- Os cynigir lle i'ch plentyn, mae'n rhaid ichi dderbyn y lle erbyn y dyddiad a bennwyd neu bydd y cynnig yn cael ei dynnu'n ôl a chynigir y lle i ddisgybl arall.

1. Awdurdodau Derbyn

Ar gyfer ymholiadau cyffredinol cysylltwch â'r Awdurdod Derbyn perthnasol.

Ysgolion Cymunedol ac Ysgolion Gwirfoddol a Reolir yn Sir Gaerfyrddin

Uned Derbyn i Ysgolion, Adran Addysg a Phlant, Adeilad 2, Parc Dewi Sant, Heol Ffynnon Job, Caerfyrddin, SA31 3HB.

Ffôn: **01267 246449**

E-bost: **derbyniadau@sirgar.gov.uk**

Ysgolion Gwirfoddol a Gynorthwyir yn Sir Gaerfyrddin

Ar gyfer ymholiadau ynghylch Ysgolion Eglwys Gwirfoddol a Gynorthwyir cysylltwch â'r canlynol:

Ysgolion yr Eglwys yng Nghymru

Y Parchedig John Cecil
Cyfarwyddwr Addysg yr Esgobaeth,
Y Ficerdy, Steynton, Aberdaugleddau,
Sir Benfro, SA73 1AW.

Rhif Ffôn: **01646 692974**
E-bost: **revjohncecil@btinternet.com**

Ysgolion Catholig

Mr Paul White
Y Cyfarwyddwr Addysg Esgobaethol,
Swyddfa Addysg yr Esgobaeth,
Y Swyddfeydd, 27 Stryd y Cwfaint,
Greenhill, Abertawe SA1 2BX.

Rhif Ffôn: **01792 652757**
Rhif Ffacs: **01792 458641**
E-bost: **education@menevia.org**

Awdurdodau Addysg Lleol cyfagos

Y canlynol yw enwau, cyfeiriadau a rhifau ffôn yr awdurdodau addysg lleol cyfagos:

CEREDIGION
Cyfarwyddwr Strategol Dysgu a Phartneriaethau, Cyngor Sir Ceredigion, Canolfan Rheidol, Rhodfa Padarn,Llanbadarn Fawr, Aberystwyth. SY23 3UE.
Rhif Ffôn: **01970 633656**

ABERTAWE
Y Cyfarwyddwr - Pobl,
Dinas a Sir Abertawe, Neuadd y Ddinas,
Abertawe, SA1 4PE.
Rhif Ffôn: **01792 637521**

SIR BENFRO
Y Cyfarwyddwr Plant ac Ysgolion
Cyngor Sir Penfro, Neuadd y Sir, Hwlffordd.
SA61 1TP.
Rhif Ffôn: **01437 764551**

POWYS
Pennaeth y Gwasanaeth Ysgolion, Cyngor Sir Powys, Powys County Hall, Spa Road East, Llandrindod. LD1 5LG.
Rhif Ffôn: **01597 826422**

CASTELL-NEDD PORT TALBOT
Y Cyfarwyddwr Addysg,
Hamdden a Dysgu Gydol Oes,
Cyngor Bwrdeistref Sirol Castell-nedd Port Talbot, Y Ganolfan Ddinesig, Port Talbot
SA13 1PJ.
Rhif Ffôn: **01639 686868**

A

2. Pryd i wneud cais

Amserlen Cyflwyno Ceisiadau Derbyn i Ysgolion - Ysgolion Cymunedol ac Ysgolion Gwirfoddol a Reolir					
Y Ddarpariaeth	**Ystod Dyddiad Geni**	**Dechrau Ysgol**	**Dyddiad Cau ar gyfer Cyflwyno Cais**	**Dyddiad Llythyron Cynnig Llefydd**	**Dyddiadau Cau am Apeliadau**
Addysg Feithrin Plant 3 blwydd oed (Rhan-Amser)	1 Medi 2017 tan 31 Awst 2018	Ionawr, Ebrill, Medi 2021	31 Ionawr 2020	Hydref 2020	Dim hawl i apelio
Addysg Plant 4 blwydd oed 4-11 (Amser Llawn)	1 Medi 2016 tan 31 Awst 2017	Medi 2020, Ionawr neu Ebrill 2021	31 Ionawr 2020	16 Ebrill 2020 neu'r diwrnod gwaith nesaf	1 Mehefin 2020
Ysgol Uwchradd - (Symud o'r Ysgol Gynradd i'r Ysgol Uwchradd)	1 Medi 2008 tan 31 Awst 2009	Medi 2020	20 Rhagfyr 2019	1 Mawrth 2020 neu'r diwrnod gwaith nesaf	14 Ebrill 2020

Ceisiadau Hwyr

Ni fydd ceisiadau sy'n dod i law ar ôl y dyddiad cau ar gyfer cyflwyno ceisiadau yn cael eu hystyried nes bod y ceisiadau sydd wedi dod i law cyn y dyddiad cau wedi cael llefydd.

A

3. Faint Fydd Oed Plant Yn Dechrau'r Ysgol?

Y Blynyddoedd Cynnar - Darpariaeth i blant 3 oed

Beth yw'r Blynyddoedd Cynnar?

Mae Addysg y Blynyddoedd Cynnar yn ddarpariaeth anstatudol sydd ar gael i blant 3 oed a bydd yn rhaid gwneud cais am le mewn ysgol h.y. ar gyfer categorïau (i) a (ii) isod, i'r Awdurdod Derbyn erbyn y dyddiad cau - Gweler yr Amserlen ar gyfer Cyflwyno Cais.

Ble mae addysg ran amser i'w chael?

Mae hawl gan bob plentyn 3 blwydd oed gael lleoliad am ddim am 10 awr yr wythnos mewn sefydliad cofrestredig trwy'r Grŵp Hawliau Bore Oes o'r tymor yn dilyn ei drydydd pen-blwydd. Mae'r Awdurdod yn caniatáu i ddarparwyr nas cynhelir ddefnyddio adeiladau ysgolion lle bynnag y bo hynny'n ymarferol.

Mae sawl math o ddarpariaeth:-

(i) Ysgol Feithrin - Ysgol Feithrin Rhydaman yw'r unig ysgol feithrin yn y Sir.

(ii) Dosbarthiadau Meithrin/Blynyddoedd Cynnar mewn Ysgolion Babanod neu Gynradd

(iii) Darpariaeth gan y sector nas cynhelir sy'n bartneriaid yn y Grŵp Hawl Bore-Oes, mudiadau fel Cymdeithas Darparwyr Cyn-ysgol Cymru (WPPA), Mudiad Ysgolion Meithrin a darparwyr preifat. Gallwch ddod i wybod mwy o dan yr adran Gwasanaeth Gwybodaeth i Deuluoedd Sir Gaerfyrddin yn y llyfryn hwn.

Pryd y gall plentyn ddechrau addysg ran amser?

Fel rheol, derbynnir plant i ddarpariaeth blynyddoedd cynnar mewn ysgolion lle mae'r ddarpariaeth honno ar gael yn rhan-amser ar ddechrau'r tymor yn dilyn eu trydydd pen-blwydd.

3ydd Pen-blwydd y Plentyn	Y Tymor Derbyn
1 Medi – 31 Rhagfyr	Tymor y Gwanwyn
1 Ionawr – 31 Mawrth	Tymor yr Haf
1 Ebrill – 31 Awst	Tymor yr Hydref

Nid oes gan rieni hawl i apelio os na chynigir lle i'w plentyn mewn lleoliad blynyddoedd cynnar o'u dewis.

Ni fydd gan blentyn y cynigir lle rhan-amser iddo/iddi mewn ysgol, hawl awtomatig i barhau i dderbyn addysg amser llawn. Mae'n rhaid cyflwyno cais ffurfiol i'r Awdurdod Derbyn cywir - gweler yr amserlen derbyn.

Os bydd mwy o geisiadau na llefydd ar gael, yna bydd y Cyngor yn blaenoriaethu ceisiadau yn unol â'i meini prawf gor-alw a nodir yn y ddogfen hon.

Addysg Amser Llawn - Plant 4 a 5 oed

Lle nad oes darpariaeth blynyddoedd cynnar mewn lleoliad wedi'i gynnal, wedi i gais gael ei gymeradwyo, mae plant yn cael eu derbyn yn llawn amser ar yr adegau canlynol:-

4ydd Pen-blwydd y Plentyn	Y Tymor Derbyn
1 Medi - 31 Rhagfyr	Tymor yr Hydref
1 Ionawr - 31 Mawrth	Tymor y Gwanwyn
1 Ebrill - 31 Awst	Tymor yr Haf

Dylid cyflwyno ceisiadau derbyn i'r Awdurdod erbyn y dyddiad cau - gweler yr amserlen cyflwyno ceisiadau derbyn. Gall rhieni ohirio dyddiad derbyn plentyn i'r ysgol tan ddechrau'r tymor sy'n dilyn pumed pen-blwydd y plentyn.

Yn ôl y gyfraith rhaid i rieni drefnu bod eu plant yn cael addysg llawn amser ar ddechrau'r tymhorau canlynol:-

5ed Pen-blwydd y Plentyn	Mae'n rhaid, yn ôl y gyfraith, i'r plentyn ddechrau ysgol
1 Medi – 31 Rhagfyr	Tymor y Gwanwyn
1 Ionawr – 31 Mawrth	Tymor yr Haf
1 Ebrill - 31 Awst	Tymor yr Hydref

4. Derbyn plant i ysgolion uwchradd gan gynnwys y chweched dosbarth

Feithiau Allweddol

- Ni fydd disgyblion yn trosglwyddo'n awtomatig i'r ysgol uwchradd o'r ysgol gynradd.
- Mae'n rhaid, yn ôl y gyfraith, i chi gyflwyno cais i'r Awdurdod Derbyn am le mewn ysgol.
- Y dyddiad cau ar gyfer gwneud cais yw **20 Rhagfyr, 2019.**
- Cyfeiriad y cartref yw'r hyn y rhoddir ystyriaeth iddo wrth dderbyn i ysgol uwchradd ac nid yr ysgol gynradd a fynychwyd.
- Nid yw'n bosibl i unrhyw unigolyn na chorff roi sicrwydd ymlaen llaw y bydd lle ar gael i blentyn mewn ysgol. Dylid diystyru sylwadau neu addewidion o'r fath.
- Bydd angen ichi aros hyd nes y cewch lythyr neu e-bost gan yr Awdurdod Derbyn yn eich cynghori os yw eich cais wedi cael ei gymeradwyo neu ei wrthod.
- Ni chaiff plentyn ddechrau yn yr ysgol uwchradd hyd nes bod y rhiant/gwarcheidwad wedi cadarnhau gyda'r Awdurdod Derbyn ei bod yn derbyn y cynnig o le.
- Darllenwch y Polisi Cludiant i'r Ysgol cyn gwneud eich dewis terfynol o ysgol.

Mae'n rhaid i blant ysgolion cynradd ddechrau'r ysgol uwchradd yn y mis Medi yn dilyn eu pen-blwydd yn 11 oed.

Fel rhan o'r broses o wneud cais, bydd rhieni plant yn eu blwyddyn olaf mewn ysgolion cynradd yn derbyn pecyn gwybodaeth oddi wrth yr Awdurdod.

Mae'n bwysig eich bod yn cwblhau'r ffurflen ar-lein erbyn y dyddiad cau gan mai'r ceisiadau hyn fydd yn cael yr ystyriaeth gyntaf. Ni fydd ceisiadau sy'n dod i law ar ôl y dyddiad cau yn cael eu hystyried nes bod y ceisiadau a ddaeth i law cyn y dyddiad cau wedi cael eu dyfarnu.

Er nad oes unrhyw sicrwydd y rhoddir lle mewn ysgol, mae'r meini prawf derbyn yn rhoi blaenoriaeth i ddisgyblion sy'n byw yn nalgylch dynodedig yr ysgol uwchradd. **Felly nid yw'r ysgol gynradd y mae'r disgybl yn ei mynychu yn fater sy'n cael ei ystyried.**

Dilynwch y canllawiau a ddarparwyd, cwblhewch y ffurflen ar-lein yn unol â hynny a darllenwch y rhan o'r llyfryn hwn sy'n ymwneud â dewis y rhieni a chludiant i'r ysgol er mwyn sicrhau eich bod yn deall eich dyletswydd o dan yr amgylchiadau hyn.

Nid oes trefniadau trosglwyddo awtomatig na hawl awtomatig i symud o'r Ysgol Gynradd i'r Ysgol Uwchradd.

Mae'n rhaid i ffurflenni gael eu cwblhau a'u cyflwyno erbyn **20 Rhagfyr 2019**. Os na chaiff y ffurflen ei chyflwyno erbyn y dyddiad cau, yna bydd llai o gyfle i gael lle yn yr ysgol o'ch dewis. Ein bwriad yw cyhoeddi llythyrau penderfyniad ynghylch y ceisiadau hyn erbyn **1 Mawrth, 2020**, neu'r diwrnod gwaith nesaf.

Dylai rhieni sy'n dymuno i'w plentyn gael ei derbyn i ysgol uwchradd ar adeg sy'n wahanol i amser arferol derbyn disgyblion blwyddyn 7 (trosglwyddo o ysgol gynradd i ysgol uwchradd) gysylltu a thrafod y mater yn y lle cyntaf â Phennaeth yr ysgol a fydd hefyd yn gallu rhoi cyngor ar wneud cais am le. Gellir gofyn hefyd am gyngor gan y Staff Derbyn Disgyblion i Ysgolion yn yr Adran Addysg a Phlant.

Derbyn i'r Chweched Dosbarth

Dylid trafod trefniadau ar gyfer derbyn disgyblion i Chweched Dosbarth Ysgolion Cymunedol â'r ysgol unigol cyn gwneud cais am le.

5. Dewis Ysgol - Dalgylchoedd

Ffeithiau Allweddol

- Mae pob ysgol yn gwasanaethu dalgylch dynodedig.
- Os yw'r disgybl yn byw yn nalgylch dynodedig ysgol, mae gwell siawns y bydd y cais am le yn yr ysgol honno yn llwyddiannus. Fodd bynnag, nid oes sicrwydd y bydd yn cael lle.
- Mae gan ddisgyblion sy'n byw o fewn dalgylch yr ysgol, yn amodol ar y meini prawf ynghylch oed a phellter teithio, well siawns o gael cludiant am ddim o'r cartref i'r ysgol - gweler y polisi cludiant.
- Lle bydd rhieni'n dewis ysgol nad yw'n ysgol agosaf neu'n ysgol y dalgylch, eu cyfrifoldeb nhw fydd cludo'r plentyn i'r ysgol ac yn ôl.
- Gall rhieni fynegi eu bod yn dewis ysgol nad yw'n ysgol ddynodedig y dalgylch. Os dilynir y gweithdrefnau cywir ac os nad yw nifer y disgyblion yn fwy na'r nifer y caniateir i'r ysgol ei derbyn, bydd lle yn cael ei roi.
- Pan fydd disgybl yn symud o'r ysgol gynradd i'r ysgol uwchradd, bydd ystyriaeth ynghylch cymhwysedd i gael ei dderbyn i'r ysgol honno ac i dderbyn cludiant am ddim o'r cartref i'r ysgol **yn seiliedig ar y cyfeiriad cartref ac nid yr ysgol gynradd a**

Ysgol Leol/Dalgylch

Oherwydd hynny, mae'r Awdurdod wedi dynodi ardal ddaearyddol benodedig y mae'r ysgol yn ei gwasanaethu sy'n cael ei galw'n ddalgylch yr ysgol. *Mae manylion dalgylch ysgol ar gael yn yr ysgol, ar wefan yr Awdurdod Sir (Lleol-i) neu oddi wrth yr Awdurdod Derbyn perthnasol.*

Er nad yw byw yn nalgylch ysgol yn rhoi sicrwydd y derbynnir disgybl i'r ysgol mae'n ffactor pwysig gan y bydd yn golygu y bydd cais yn cael blaenoriaeth dros geisiadau gan unigolion sy'n byw y tu allan i'r dalgylch. Mae'n bwysig hefyd am ei fod yn un o'r meini prawf allweddol wrth asesu a yw disgybl yn gymwys i gael cymorth o ran cludiant o'r cartref i'r ysgol. Ceir manylion y polisi ynghylch cludiant o'r cartref i'r ysgol yn y ddogfen hon.

Cyn gwneud cais am le mewn ysgol mae'r Awdurdod yn eich cynghori'n

gryf i gysylltu a thrafod materion gyda'ch ysgol leol ac os yn bosib mynd i'w gweld fel eich bod yn gwybod am y cyfleusterau a'r cyfleoedd allant eu cynnig.

Dewisiadau Rhieni

Fel y nodwyd, mae'r Awdurdod yn awgrymu mai'r pwynt cyswllt cyntaf wrth ddewis ysgol fyddai'r ysgol dalgylch leol.

Er bod y rhan fwyaf o rieni yn danfon eu plentyn i'r ysgol dalgylch leol, mae gan rieni hawl i ddatgan blaenoriaeth i ysgolion gwahanol. Os ydych yn dymuno gwneud hynny argymhellir eich bod yn cysylltu â'r ysgol rydych yn meddwl amdani cyn gwneud dewis terfynol.

Os ydych yn dewis ysgol nad yw'n ysgol dalgylch leol ichi nac yr ysgol agosach at eich cartref, dylech gofio fod rhai materion ymarferol y mae angen ichi eu hystyried yn llawn cyn gwneud penderfyniad.

Yn gyntaf, os nad yw plentyn yn mynychu ysgol y dalgylch na'r ysgol agosaf at gyfeiriad y cartref a bod y penderfyniad hwn yn seiliedig ar ddewis y rhieni, yna mae'r cyfrifoldeb yn llwyr ar y rhieni / gofalwyr i gludo'r disgybl i'r ysgol ac oddi yno ac i dalu cost y cludiant hwnnw. Mae rhieni'n dweud fod hynny'n gallu bod yn broblem arbennig os oes ganddynt frawd neu chwaer iau nad yw'n cael ei dderbyn i'r un ysgol. Doeth felly yw ystyried a chynllunio ar gyfer y posibilrwydd hwn cyn gwneud cais am le mewn ysgol.

Mae'r ail fater yn ymwneud â'r adeg pan mae disgyblion yn trosglwyddo o'r ysgol gynradd i'r sector uwchradd. **Mae cael lle mewn ysgolion uwchradd yn seiliedig ar a ydy eich cyfeiriad cartref o fewn dalgylch yr ysgol uwchradd. Nid yw'n seiliedig ar ba ysgol gynradd yr aethpwyd iddi**. Felly, pan mae disgybl wedi bod i ysgol gynradd nad yw'n ysgol dalgylch benodedig leol iddynt mae mwy o debygrwydd na fyddant yn gallu cael eu derbyn i'r un ysgol uwchradd â'u cyfoedion a'u cyd-ddisgyblion.

Ni fydd y materion hyn yn berthnasol i lawer, ond gan eu bod wedi creu anawsterau i rieni yn y gorffennol argymhellir eich bod yn eu hystyried ac yn cynllunio ar eu cyfer cyn gwneud eich dewis terfynol o ran ysgol gynradd.

Bydd yr Awdurdod Derbyn a'r llywodraethwyr ysgol yn cydymffurfio'n gyfreithlon ag unrhyw fynegiant o flaenoriaeth i ysgol benodol. Fel gyda phob cais bydd blaenoriaeth i ysgol benodol yn gorfod cael ei hystyried a'i hasesu yn rhan o'r broses dderbyn i sicrhau nad yw'r Awdurdod yn mynd heibio'r terfyn ar gyfer derbyn disgyblion i'r ysgol honno ar gyfer y grŵp blwyddyn penodol.

Y term a ddefnyddir yn y ddogfen hon wrth gyfeirio at y nifer sy'n cyfyngu faint o ddisgyblion ellir eu derbyn i grŵp blwyddyn penodol mewn ysgol yw'r Nifer Derbyn neu ND. Nodir y nifer derbyn (ND) ar gyfer pob ysgol yn y rhestr o ysgolion sy'n rhan o'r llyfryn hwn.

Dewisiadau Rhieni – Disgyblion a Eithriwyd Ddwywaith
Os yw disgybl wedi cael ei eithrio'n barhaol o ddwy ysgol neu ragor yn barod, er y gall rhiant ddatgan blaenoriaeth i ysgol y maen nhw'n dymuno i'w plentyn gael eu haddysgu ynddi, nid oes raid i'r Awdurdod Derbyn gydymffurfio â'r dewis hwnnw am gyfnod o ddwy flynedd o ddyddiad yr eithriad diweddaraf.

Nid yw hynny'n berthnasol i fyfyrwyr sydd â datganiadau o Anghenion Addysgol Arbennig (AAA), plant o dan oed ysgol gorfodol, plant a gafodd le ysgol yn ôl, neu a fyddai wedi cael lle yn ôl pe bai wedi bod yn ymarferol gwneud hynny, neu blant sy'n derbyn gofal pan wneir y cais am le gan y rhiant corfforaethol.

Diwallu Anghenion Addysgol Ychwanegol/Arbennig
Mae gan rai plant anghenion addysgol ychwanegol neu arbennig a/neu anabledd sy'n golygu fod angen gwneud darpariaeth ychwanegol ar eu cyfer fel y gallant ddysgu'n effeithiol. Mewn amgylchiadau o'r fath trowch at adran Anghenion Addysgol Ychwanegol y llyfryn hwn.

Addysg yn y Cartref
Gall rhieni ddewis hefyd addysgu eu plant gartref. Yr enw ar hyn yw Addysg Ddewisol yn y Cartref. Mae'r penderfyniad i addysgu gartref yn fater y dylid meddwl yn ofalus amdano, gan ei fod yn golygu ymrwymiad, amser a chost sylweddol.

Os ydych yn ystyried y dewis hwn awgrymir y dylech gysylltu â'r awdurdod lleol a gofyn am arweiniad gan y Swyddog Addysg Ddewisol yn y Cartref drwy ffonio 01267 246727.

Mathau o Ysgolion

Mae pob ysgol yn Sir Gaerfyrddin yn cael eu dosbarthu'n ysgolion cydaddysgol yn yr ystyr eu bod yn darparu ar gyfer bechgyn a merched, ac oni nodir yn wahanol maent yn ysgolion dyddiol ac nid yn ysgolion preswyl.

Oni nodir yn wahanol, mae ysgolion uwchradd yn cael eu dosbarthu'n ysgolion cyfun.

Yn unol â Deddf Safonau a Fframwaith Ysgolion 1998 gosodir terfyn o 30 o ddisgyblion mewn dosbarth sy'n cael ei addysgu gan un athro cymwysedig yn achos dosbarthiadau Derbyn, Blwyddyn 1 a Blwyddyn 2.

6. Derbyn i Ysgolion ar adegau eraill o'r flwyddyn

Bydd rhieni/gofalwyr sydd eisiau gwneud cais am le i'w plentyn mewn ysgol yn ystod y flwyddyn academaidd yn dal i orfod llanw a chyflwyno ffurflen gais ar-lein i'r Awdurdod Derbyn.

Bydd ceisiadau'n cael eu hystyried wrth iddynt gael eu derbyn yn unol â'r trefniadau a'r polisïau derbyn a nodir yn y ddogfen hon gan gynnwys y meini prawf ar gyfer gor-alw os aethpwyd heibio'r nifer derbyn.

Newid Ysgolion - Trosglwyddo yn y Flwyddyn Ysgol
Mae newid ysgol yn gofyn am ystyriaeth ddifrifol a dylid ei drafod yn llawn gyda phennaeth ysgol bresennol eich plentyn yn y lle cyntaf. Bydd yr Adran Addysg a Phlant hefyd yn darparu cyngor os oes angen. Os ydych yn dal i ddymuno trosglwyddo eich plentyn o un ysgol i un arall dylech gyflwyno cais ar-lein i'r Adain Derbyn i Ysgolion yn yr Adran Addysg a Phlant. Bydd yr Adran yn ystyried caniatáu ichi newid ysgol yn unol â'r meini prawf ar gyfer derbyn disgyblion.

Grwpiau Blwyddyn Eraill
Bydd ceisiadau am lefydd i ddisgyblion mewn grwpiau blwyddyn sy'n wahanol i'r grŵp blwyddyn arferol yn seiliedig ar ddyddiad geni disgybl

A

yn cael eu hystyried fesul un, a lle y mae hynny'n berthnasol yn ôl y meini prawf ar gyfer gor-alw a esbonnir yn y llyfryn hwn.

Mae proses benodol ar gyfer ystyried y ceisiadau hyn a fydd yn cynnwys asesiad gan yr Awdurdod Lleol o amgylchiadau unigol pob achos. Nid yw hon yn broses awtomatig.

7. Sut mae gwneud cais

Ffeithiau Allweddol

Unwaith y bydd y rhiant/gofalwr/rhiant corfforaethol wedi penderfynu ar yr ysgol y maent yn dymuno i'w plentyn/plant ei mynychu, mae'n ofynnol iddynt gyflwyno cais i'r Awdurdod Derbyn priodol, gofynnir i'r rhiant/gofalwr roi'r dewis ysgol yn ôl trefn - 1af, 2il a 3ydd.

Ar gyfer Ysgolion Cymunedol ac Ysgolion Gwirfoddol a Reolir gellir gwneud hyn:-

- Yn uniongyrchol ar-lein gan ddefnyddio gwefan yr Awdurdod Lleol sef www.sirgar.llyw.cymru; neu
- Canolfannau Gwasanaethau Cwsmeriaid y Cyngor; neu
- Drwy gysylltu â'r ysgol.

Ni all unrhyw Ysgol Gynradd Gymunedol nac Ysgol Gynradd Wirfoddol a Reolir awdurdodi derbyn disgybl, gallant dim ond helpu â'r ffurflen gais drwy apwyntiad.

Ar gyfer Ysgolion Gwirfoddol a Gynorthwyir

- Cyflwyno cais yn uniongyrchol i'r ysgol
- Cyflwyno cais ar-lein trwy wefan Awdurdod Sir Caerfyrddin.

Cwblhau'r Ffurflen Gais

Cyfrifoldeb Rhieni

Lle nodir cyfrifoldeb rhiant, mae'n rhaid i chi fod wedi ymgynghori â'r holl bartïon a chael eu cymeradwyaeth cyn gwneud cais.

Bydd y rhieni yn gallu gwneud cais ar-lein am le mewn uchafswm o dair ysgol.

Bydd yn rhaid i rieni sy'n dewis 2 neu 3 ysgol eu rhestru nhw yn nhrefn blaenoriaeth (h.y. 1af, 2il a 3ydd dewis).

Yn y man cyntaf, bydd pob cais yn cael yr un ystyriaeth, ond os bydd lle'n cael ei gynnig yn yr ysgol sy'n ddewis 1af (neu'n unig ddewis), ni fydd llefydd yn cael eu cynnig yn yr ysgol sy'n 2il ddewis neu'n 3ydd dewis.

Cyfeiriad y Cartref

Bernir mai cyfeiriad cartref disgybl yw eiddo preswyl sy'n unig breswylfa neu'n brif breswylfa'r plentyn, preswylfa neu adeilad preswyl heb gynnwys unrhyw dir cysylltiedig. Mae'r dalgylch yn seiliedig ar leoliad y tŷ y mae'r disgybl yn byw ynddo ac nid ar unrhyw dir o amgylch y tŷ hwnnw a naill ai yn:-

- Eiddo i riant/rhieni'r plentyn neu i berson a chanddo gyfrifoldeb rhianta cyfreithiol penodedig am y plentyn; neu
- Wedi'i brydlesu neu ei rentu gan riant/rhieni y plentyn neu gan y person sydd â chyfrifoldeb rhiant yn unol â chytundeb rhent ysgrifenedig, ac wedi'i lofnodi gan y landlord a'r tenant, am gyfnod o chwe mis neu ragor.

Prawf o'ch Cyfeiriad

Mae'r Awdurdod yn cadw'r hawl i ofyn am brawf o gyfeiriad ar yr adeg y cynigir lle i'r plentyn.

Er mwyn i'r cais gael ei ystyried fel rhan o'r cylch derbyn arferol, bydd angen ichi ddarparu prawf eich bod yn byw yn y cyfeiriad a nodwyd ar y ffurflen gais ar y dyddiad cau.

Bydd yr Awdurdod yn ystyried unrhyw ddwy ddogfen o blith y canlynol yn gymorth ar gyfer penderfynu eich bod yn byw mewn cyfeiriad penodol:-

(i) a) Bil y Dreth Gyngor neu Fudd-dal Tai gwreiddiol neu lythyr hysbysu nad yw'n fwy na 12 mis oed;
(ii) Bil cyfleustod gwreiddiol (nad yw'n fwy na 3 mis oed);
(iii) Llythyr dyfarnu gwreiddiol ynghylch Budd-dal Plant neu Gredyd Treth Plant neu Gredyd Treth Gwaith (nad yw'r dyddiad arno'n fwy na thri mis yn ôl, a'i fod yn nodi enw/enwau y plentyn/plant);
(iv) Cytundeb tenantiaeth/prydles wedi'i lofnodi a'i ddyddio, sy'n para am o leiaf chwe mis ond sydd â mis neu ragor ar ôl ar y cytundeb;
(v) Cyfriflen carden gredyd neu gyfrif banc wreiddiol sy'n dangos y cyfeiriad (heb fod yn fwy na dau fis oed);
(vi) Cadarnhad ysgrifenedig gan Fanc neu Gymdeithas Adeiladu'r ymgeisydd yn cadarnhau manylion y newid cyfeiriad ac ar ba ddyddiad y digwyddodd y newid;
(vii) Trwydded yrru llun adnabod gyfredol ddilys.

Fel rhan o'r broses dderbyn mae angen ichi ddarparu prawf o'ch cyfeiriad mewn cysylltiad â'ch cais. Bydd yr Awdurdod yn ceisio gwirio'r wybodaeth a ddarparwyd ac mae'n cadw'r hawl i fynnu bod ymgeisydd yn darparu unrhyw wybodaeth ychwanegol yr ystyrir ei bod yn angenrheidiol i gadarnhau'r breswyliaeth neu i gymryd camau rhesymol i bennu a yw cais yn dwyllodrus ai peidio.

Os caiff lle ei gynnig mewn ysgol yn seiliedig ar gyfeiriad y canfyddir wedyn ei fod yn wahanol i gyfeiriad arferol a pharhaol y plentyn, yna mae'n bosibl y caiff y lle ei dynnu'n ôl.

Os bydd rhiant neu berson sydd â chyfrifoldeb rhiant cyfreithiol dros y plentyn yn rhoi datganiad anwir, gan wybod a chan fwriadu hynny, a fyddai'n effeithio ar lwyddiant eu cais, yna mae'n bosibl y caiff y lle ei dynnu'n ôl

Os na ddarperir prawf preswyliaeth yna ni fydd yr Awdurdod yn gallu prosesu'r cais ac mae'n bosibl y caiff y lle ei ddyfarnu i ddisgybl arall.

Symud Tŷ / Newid Cyfeiriad

Os ydych yn bwriadu symud tŷ ac yn cyflwyno cais am le mewn ysgol ar sail y cyfeiriad newydd, bydd yr Awdurdod yn cymryd camau i wirio'r trefniadau. Bydd yr Awdurdod hefyd yn derbyn llythyr cyfreithiwr yn datgan y cyfnewidiwyd contractau ac yn nodi'r dyddiad cwblhau neu gytundeb tenantiaeth wedi'i lofnodi a'i ddyddio fel y nodwyd yn (iv) uchod. Os na allwch ddarparu prawf o'ch cyfeiriad erbyn y dyddiad a roddir ar gyfer cael ceisiadau yna bydd eich cais yn cael ei seilio ar eich cyfeiriad cyfredol.

Rhannu Cyfrifoldeb

Pan fod y cyfrifoldeb am y plentyn yn cael ei rannu, a phan mae'r plentyn yn byw gyda'r ddau riant, neu bersonau a chanddynt gyfrifoldeb rhianta cyfreithiol penodedig am y plentyn, am ran o'r wythnos, y brif breswylfa fydd y cyfeiriad y mae'r plentyn yn byw ynddo am y rhan fwyaf o'r wythnos ysgol neu lle rhennir y breswyliaeth 50/50, y brif breswylfa fydd y cyfeiriad lle mae'r rhiant sy'n derbyn Budd-dal Plant yn byw. Mae'n bosibl y gofynnir i'r rhieni ddarparu tystiolaeth ddogfennol a fydd yn ategu'r cyfeiriad a ddefnyddir pan gaiff lle ei gynnig.

8. Rhoi Llefydd - Y Meini Prawf Gor-alw

Y meini prawf ynghylch gor-alw o ran derbyn disgyblion i ysgolion cymunedol ac ysgolion meithrin, cynradd ac uwchradd gwirfoddol a reolir.

Os derbynnir mwy o geisiadau nag sydd o lefydd mewn ysgol benodol, neilltuir llefydd gan ddefnyddio'r meini prawf canlynol a restrir yn nhrefn blaenoriaeth:

1. 1. Plant sy'n Derbyn Gofal a Phlant oedd yn Arfer Derbyn Gofal.
2. Plant sy'n byw yn nalgylch yr ysgol y bydd ganddynt frawd neu chwaer wedi'i gofrestru/chofrestru yno pan fydd y plentyn yn dechrau yn yr ysgol honno.
3. Plant sy'n byw yn nalgylch yr ysgol sydd heb fod ganddynt frawd na chwaer wedi'i gofrestru/chofrestru yno pan fydd y plentyn yn dechrau yn yr ysgol honno.

4. Plant sy'n byw y tu allan i ddalgylch yr ysgol AC sydd â brawd neu chwaer wedi'i gofrestru/chofrestru yno pan fydd y plentyn yn dechrau yn yr ysgol honno.
5. Plant sy'n byw y tu allan i ddalgylch dynodedig yr ysgol ac na fydd ganddynt frawd na chwaer wedi'i gofrestru/chofrestru yno pan fydd y plentyn yn dechrau yn yr ysgol honno.

Dalier sylw: pan fo Datganiad o Anghenion Addysgol yn enwi ysgol benodol mae'n rhaid datgan hynny'n glir ar y ffurflen gais. Ymdrinnir â'r ceisiadau hyn ar wahân, cyn troi at y meini prawf gor-alw.

Sylwch na ellir defnyddio cais am le meithrin ar gyfer plentyn 3 oed fel maen prawf sy'n rhoi blaenoriaeth wrth neilltuo llefydd ar gyfer plant 4 oed.

NODIADAU

Ym mhob un o'r categorïau uchod:

Y Meini Prawf o ran Pellter
Defnyddir y pellter o'r cartref i'r ysgol yn faen prawf ar gyfer penderfynu ar flaenoriaeth, a rhoddir blaenoriaeth a lle yn yr ysgol i'r sawl sy'n byw agosaf at yr ysgol dros y sawl sy'n byw ymhellach i ffwrdd. Mesurir y pellter gan ddefnyddio Google Maps.

Mesurir y pellter o gyfeiriad y cartref i'r ysgol ar hyd y llwybr agosaf o fynedfa agosaf yr ysgol i'r pwynt mynediad agosaf i gyfeiriad y cartref o'r briffordd neu lwybr troed.

Brodyr a Chwiorydd
Bydd plant yn cael eu hystyried yn frodyr neu'n chwiorydd os ydynt yn: Brawd neu chwaer llawn (plant sydd â dau riant yn gyffredin), hanner brawd neu chwaer (plant sydd ag un rhiant yn gyffredin), brawd neu chwaer a fabwysiadwyd neu a faethwyd, llysfrawd neu lyschwaer (plant sy'n perthyn oherwydd bod eu rhieni yn briod, yn cyd-fyw neu mewn partneriaeth sifil), ond ym mhob achos mae'n rhaid i'r plant fod yn byw yn yr un uned deuluol yn yr un cyfeiriad am y rhan fwyaf o'r wythnos. Lle rhennir y breswyliaeth 50/50, y cyfeiriad lle mae'r rhiant/gofalwr sy'n

derbyn Budd-dal Plant yn byw sy'n cael ei ddefnyddio i brosesu'r cais ac mae'n rhaid i'r brawd neu'r chwaer fod wedi cofrestru ac yn mynychu'r ysgol pan fydd eich plentyn ar fin dechrau yn yr ysgol.

Mae'r Awdurdod yn cadw'r hawl i ofyn am dystiolaeth os oes angen. Bydd methu â darparu tystiolaeth pan ofynnir yn arwain at eich cais yn cael ei raddio fel un lle nad oes brawd neu chwaer yn yr ysgol.

Plant Genedigaeth Luosog

O dan unrhyw amgylchiadau pan fydd un lle ar gael a phan fydd y plant cymwys nesaf yn efeilliaid/tripledi bydd yr Awdurdod Lleol yn derbyn y ddau / y ddwy / yr holl blant.

Plant Aelodau Lluoedd Arfog y DU

Bydd plant Aelodau Lluoedd Arfog y Deyrnas Unedig yn cael eu trin fel pe baent o fewn y dalgylch os yw eu ffurflen gais yn cynnwys llythyr swyddogol gan y Weinyddiaeth Amddiffyn yn nodi dyddiad dychwelyd pendant a chadarnhad o'r cyfeiriad newydd o fewn y dalgylch.

Y Nifer Derbyn – Terfyn ar nifer y disgyblion a dderbynnir i ysgol

Mae gan bob ysgol Nifer Derbyn (ND) sy'n nodi a chyfyngu ar faint o ddisgyblion y gellir eu derbyn ym mhob grŵp blwyddyn yn yr ysgol. Rhoddir y ND ar gyfer pob ysgol yn y rhestr o ysgolion yn y llyfryn hwn.

Pennwyd y ND ar gyfer pob ysgol trwy ddefnyddio'r fformiwla maint a bennwyd gan Lywodraeth Cymru. Mae'r cyfrifiad yn seiliedig ar ganllawiau cenedlaethol (Mesur Capasiti Ysgolion yng Nghymru – Cylchlythyr 021/2011) ac mae'n ymwneud ag arwynebedd ffisegol adeiladau'r ysgol, y math o gyfleusterau sydd yn yr ysgol, ystod oed a nifer y grwpiau blwyddyn yn yr ysgol.

Gan fod y ND yn seiliedig ar allu'r ysgol i ddarparu lle a chyfleusterau addas ar gyfer disgyblion ni ddylid mynd heibio'r terfyn hwnnw.

Mae'r ND yn berthnasol i'r grŵp oed y derbynnir y disgyblion iddo yn yr ysgol, ac mae'n gosod terfyn ar nifer y disgyblion y gellir eu derbyn. Yn y flwyddyn dderbyn arferol rhaid i'r Awdurdod Derbyn dderbyn disgyblion hyd nes y cyrhaeddir y ND. Os yw nifer y ceisiadau a

dderbynnir am lefydd mewn ysgol yn fwy na'r ND bydd yr Awdurdod yn blaenoriaethu'r ceisiadau a dderbyniodd yn unol â'r meini prawf ar gyfer gor-alw a nodir yn y ddogfen hon. Mewn amgylchiadau o'r fath mae'n bosib na fydd rhieni yn llwyddo cael lle i'w plentyn yn eu dewis ysgol. Rhaid i lywodraethwyr ysgol a'r Awdurdod Lleol gadw golwg gyson ar y ND.

Ysgolion Dau Safle
Pan gyflwynir cais ar gyfer derbyn i ysgol sy'n gweithredu ar fwy nag un safle, bydd yr Awdurdod yn cymeradwyo derbyn i'r ysgol ac nid i safle penodol. Yr ysgol fydd yn penderfynu pa safle fydd y plentyn yn ei fynychu.

Plant Sipsiwn a Theithwyr
Bydd ceisiadau derbyn ar gyfer teuluoedd sipsiwn a theithwyr yn cael eu trin gyda'r bwriad o roi'r plant hyn, mor gyflym ag y bo modd, yn yr ysgol agosaf a mwyaf addas sydd ar gael.

9. Rhoi gwybod am Dderbyn i Ysgol

Bydd rhieni'n cael gwybod am ganlyniad eu cais. Anfonir e-bost at ymgeiswyr llwyddiannus yn cynnig lle yn yr ysgol ac yn rhoi'r cyfle iddynt dderbyn y lle.

Rhestr Aros
Lle na fu'n bosibl derbyn disgybl i ysgol oherwydd gor-alw, rhaid i rieni roi gwybod i'r Awdurdod mewn neges e-bost neu lythyr os ydynt yn dymuno rhoi'r plentyn ar y rhestr aros a fydd yn cael ei chadw hyd 30 Medi 2020. Os daw llefydd gwag ar gael yna cânt eu dyfarnu'n unol â'r meini prawf gor-alw a amlinellwyd yn hytrach nag ers pryd y bu'r cais ar y rhestr aros. Dylid nodi bod yn rhaid i geisiadau newydd gael eu cyflwyno ar ôl y dyddiad cau sydd ar 30 Medi.

Tynnu Cynnig o Le yn Ôl
Tynnir cynnig o le mewn ysgol yn ôl os:

(i) darganfyddir yn ddiweddarach y cafodd cais twyllodrus neu fwriadol gamarweiniol ei gyflwyno (e.e. honni ar gam preswylio

mewn dalgylch ysgol); neu

(ii) cynnig o le heb ei dderbyn erbyn y dyddiadau ar y llythyr/e-bost. Yna gall yr Awdurdod dynnu'r cynnig yn ôl a rhoi'r lle i blentyn arall.

(iii) Mae lle mewn ysgol arall yn cael ei gadarnhau gan riant/gwarcheidwad.

(iv) Os nad yw disgybl wedi dechrau mewn ysgol ar ddiwedd y tymor ysgol sef y tymor yr oedd i fod i ddechrau yn unol â pholisi'r Awdurdod.

10. Apeliadau Derbyn i Ysgol - Ysgolion Cymunedol/ Ysgolion Gwirfoddol a Reolir Cynradd ac Uwchradd

Os na fydd rhieni'n llwyddo i gael lle i'w plentyn yn eu dewis ysgol, fe'u hysbysir drwy neges e-bost o'r rheswm/rhesymau am hyn a hefyd am eu hawl i apelio yn erbyn y penderfyniad a'r broses o wneud hynny.

Ar gyfer Ysgolion Cymunedol ac Ysgolion Gwirfoddol a Reolir bydd yr Awdurdod yn trefnu bod Panel Apêl Annibynnol yn ystyried yr apeliadau. Cynhelir y broses apeliadau yn unol â Chôd Apeliadau Derbyn i Ysgolion Llywodraeth Cymru.

Nid oes hawl i apelio yn achos gwrthod mynediad i ddarpariaeth ran-amser y Blynyddoedd Cynnar.

Cynhelir apeliadau yn breifat, heblaw bod y corff neu'r cyrff sy'n gyfrifol am drefnu'r apêl yn rhoi cyfarwyddiadau i'r gwrthwyneb, ond bydd rhieni yn cael cyfle i gyflwyno'u hachos naill ai'n uniongyrchol neu gyda chymorth cynrychiolydd o'u dewis nhw. Bydd y Clerc yn hysbysu pob parti o benderfyniad y Panel, a fydd yn rhwymo'r Awdurdod, y Corff Llywodraethu a'r rhieni.

Rhaid i rieni gyflwyno apêl yn erbyn gwrthod lle mewn Ysgol Gymunedol neu Wirfoddol a Reolir drwy lythyr neu drwy e-bost i'r Uned Gwasanaethau Democrataidd, Adran y Prif Weithredwr, Neuadd y Sir, Caerfyrddin, SA31 1JP., neu gellir cysylltu drwy e-bostio: independentadmissionappealspanel@sirgar.gov.uk. Os bydd angen tystiolaeth feddygol bydd angen ichi ddarparu copïau o adroddiadau sy'n ymwneud â'r diagnosis gan yr Ymgynghorydd a/neu'r Arbenigwr

perthnasol.

Bydd gan Ysgolion Gwirfoddol a Gynorthwyir eu trefniadau eu hunain ar gyfer cynnal apeliadau annibynnol.

Yn ogystal â'r uchod, ni fydd dim yn y broses hon yn atal rhiant sydd â phlentyn sydd â datganiad o anghenion addysgol ond y gwrthodwyd ei dderbyn i'r ysgol a enwyd yn y datganiad rhag cael penderfyniad o'r fath wedi ei adolygu gan Dribiwnlys AAA.

Nifer o Apeliadau ar gyfer dechreuwyr newydd llawn amser cynradd (N2) yn Ysgolion Sir Gâr ar gyfer y Flwyddyn Academaidd 2018/19

Enw'r Ysgol	Nifer yr Apeliadau ar gyfer 18/19	Apeliadau Llwyddiannus ar gyfer 18/19
Cynradd (N2)		
Bynaman	5	5
Brynteg	2	2
Y Bynea	5	5
Carreg Hirfaen	2	1
Y Ffwrnes	10	8
Llanddarog	4	2
Llangynnwr	2	2
Parcyrhun	7	4
Peniel	4	4
Pontyberem	2	2
Rhydaman	5	5
Saron	11	6
Y Dderwen	3	3
Secondary (Year 7)		
Bryngwyn	9	6
Maes y Gwendraeth	1	6

11. Derbyn i Ysgolion Gwirfoddol a Gynorthwyir

Dylai rhieni sy'n dymuno anfon eu plentyn i Ysgol Wirfoddol a Gynorthwyir gysylltu â Phennaeth yr ysgol honno. Nodir y manylion cyswllt ar wahân yn y rhestr ysgolion yn y llyfryn hwn. Corff Llywodraethu'r ysgol sy'n delio â'r trefniadau derbyn ac apeliadau ar gyfer Ysgol Wirfoddol a Gynorthwyir.

1. Ysgol Gynradd Wirfoddol a Gynorthwyir Model

Mae ein polisi derbyn fel a ganlyn:-

Nifer Derbyn yr ysgol yw 60 disgybl. Golyga hynny mai nifer y disgyblion y gellir eu derbyn i unrhyw grŵp blwyddyn yn yr ysgol yw 60 disgybl. Os oes mwy o geisiadau nag sydd o lefydd defnyddir y meini prawf canlynol er mwyn blaenoriaethu ceisiadau:-

1. Plant sy’n Derbyn Gofal a Phlant oedd yn Arfer Derbyn Gofal.
2. Plant sy'n byw ym mhlwyfi hanesyddol Dewi Sant a San Pedr, Caerfyrddin.
3. Plant sydd â brodyr neu chwiorydd sydd eisoes yn mynychu'r ysgol.
4. Plant sydd wedi cael bedydd Cristnogol ac sy’n byw’r tu allan i blwyf Dewi Sant a San Pedr, os oes lle ar gael. Gellid gofyn hefyd am lythyr o gefnogaeth oddi wrth yr offeiriad plwyf lleol.

Bydd plant sydd â datganiadau o Anghenion Addysgol sy'n enwi'r ysgol yn cael llefydd cyn defnyddio'r meini prawf gor-alw.

Sylwer - ym mhob un o'r categorïau uchod rhoddir blaenoriaeth i:

a. plant sy'n derbyn gofal a phlant sy'n preswylio dros dro yn lloches Cymorth i Fenywod Caerfyrddin.
b. Plant aelodau o'r lluoedd arfog sy'n cael eu derbyn y tu allan i'r cylch derbyn arferol.
c. Bydd plant sydd ag efaill neu frawd neu chwaer arall o enedigaeth luosog yn cael eu derbyn yn ddisgyblion na chânt eu heithrio, fel y disgybl(ion) olaf i gael lle cyn cyrraedd y nifer derbyn.
d. Bydd y disgyblion a eithrir bellach yn cynnal y statws hwn ar hyd eu cyfnod mewn dosbarth babanod neu tan fod dosbarthiadau yn cael eu haildrefnu neu fod niferoedd yn cyrraedd lefel sy'n cydymffurfio â'r ddeddfwriaeth ynghylch maint dosbarthiadau babanod.
e. Bydd y pellter o’r cartref i’r ysgol, fel y mesurwyd gan y radiws byrraf o'r adeilad ysgol fwyaf canolog, yn cael ei ddefnyddio yn faen prawf ar gyfer penderfynu ar flaenoriaeth, a rhoddir blaenoriaeth a lle yn yr ysgol i’r sawl sy’n byw agosaf at yr ysgol dros y sawl sy’n byw ymhellach i ffwrdd

Os nad ydym yn cynnig lle i blentyn yn yr ysgol hon, y rheswm am hynny yw y byddai gwneud hynny yn amharu ar addysg plant eraill drwy ganiatáu i niferoedd y plant yn yr ysgol gynyddu gormod.

Apeliadau Derbyn i Ysgolion
Bydd y Corff Llywodraethu'n trefnu bod apêl gan riant yn erbyn penderfyniad i wrthod derbyn disgybl yn cael ei chlywed gan Bwyllgor Apêl Annibynnol yn unol â'r rheoliadau. Bydd penderfyniad y Pwyllgor Apêl Annibynnol yn rhwymo'r Corff Llywodraethu a'r rhiant.

2. Ysgol Gynradd Wirfoddol a Gynorthwyir Penboyr

Y Meini Prawf o Ran Derbyn i Ysgol Penboyr
Os bydd nifer y plant sy'n ceisio lle yn yr ysgol yn fwy na nifer y llefydd sydd ar gael, cynigir lle ar sail blaenoriaeth yn y drefn ganlynol:

(a.i) Plant sy'n derbyn gofal sy'n gymunwyr y ffydd Anglicanaidd.
(a.ii) Plant a oedd yn arfer derbyn gofal, sy'n gymunwyr y ffydd Anglicanaidd ac sydd bellach wedi cael eu mabwysiadu.
(b.i) Plant sy'n derbyn gofal.
(b.ii) Plant a oedd yn derbyn gofal ond sydd bellach wedi cael eu mabwysiadu.
(c) Plant sydd â brodyr neu chwiorydd, p'un a yw'r rheiny'n frodyr neu chwiorydd maeth, mabwysiedig neu sy'n byw yn barhaol yn yr un cyfeiriad, sydd mynychu'r ysgol ar y dyddiad derbyn arfaethedig.
(ch) Plant sy'n byw yn nalgylch yr ysgol.
(d) Plant o deuluoedd sy'n byw y tu allan i'r ardal ond sy'n gymunwyr rheolaidd mewn eglwys Anglicanaidd.
(dd) Plant o deuluoedd sy'n perthyn i enwadau Cristnogol eraill ac sy'n byw y tu allan i'r dalgylch ac y mae eu rhieni am iddynt dderbyn addysg mewn Ysgol Eglwysig Anglicanaidd.
(e) Plant o deuluoedd sy'n byw y tu allan i'r dalgylch nad ydynt yn addolwyr Cristnogol ond y mae eu rhieni am iddynt dderbyn addysg mewn Ysgol Eglwysig Anglicanaidd.

Ym mhob achos, mae 'hawl i apelio' yn erbyn penderfyniad i wrthod cais am dderbyn plentyn i'r ysgol ac mae'n rhaid cyflwyno'r apêl i Gadeirydd y Corff Llywodraethu.

Apeliadau Derbyn i Ysgolion

Bydd y Corff Llywodraethu'n trefnu bod apêl gan riant yn erbyn penderfyniad i wrthod derbyn disgybl yn cael ei chlywed gan Bwyllgor Apêl Annibynnol yn unol â'r rheoliadau. Bydd penderfyniad y Pwyllgor Apêl Annibynnol yn rhwymo'r Corff Llywodraethu a'r rhiant.

3. Ysgol Gynradd Wirfoddol a Gynorthwyir Pentip

Cyfrifoldeb y Corff Llywodraethu yw derbyn plant i'r ysgol. Hyn a hyn o ddisgyblion y caiff ysgol eu derbyn mewn unrhyw grŵp blwyddyn. Y Nifer Derbyn presennol yw 27 mewn unrhyw grŵp blwyddyn.

Ysgol Gynradd Wirfoddol a Gynorthwyir yr Eglwys yng Nghymru yw Pentip yn bennaf, sy'n gwasanaethu Deoniaeth Lliedi ac ardal Llanelli fel y nodir ar fap yr ALl. Mae'r Llywodraethwyr yn croesawu ceisiadau gan rieni disgyblion o enwadau eraill sy'n cefnogi ethos a thraddodiadau Cristnogol yr ysgol.

Mae'r corff llywodraethu'n ystyried ceisiadau am dderbyn i'r ysgol yn ystod Tymor yr Hydref cyn y flwyddyn academaidd y bydd y disgybl yn dechrau yn yr ysgol. Dylid gwneud ceisiadau i'r Swyddog Gweinyddol (Rhif Ffôn:01554 758602 / E-bost:admin@pentip. ysgolccc.cymru). Pe bai gordanysgrifio ar gyfer llefydd, mae'r meini prawf ar gyfer derbyn fel a ganlyn:-

1. Disgyblion sydd â naill ai frawd neu chwaer eisoes yn yr ysgol.
2. Plant sy'n byw o fewn y dalgylch dynodedig ar gyfer yr ysgol fel y dangosir ar fap yr ALl. Mae map yn dangos y dalgylch ar gael yn yr ysgol.
3. Plant yr Eglwys yng Nghymru a fedyddiwyd yn Neoniaeth Bro Lliedi.
4. Plant rhieni enwadau eraill sy'n dymuno rhannu a chefnogi ethos a thraddodiadau Cristnogol yr ysgol.

Sylwch - ym mhob un o'r categorïau uchod rhoddir blaenoriaeth i blant sy'n derbyn gofal.

A

Os gwrthodir cais am le, mae gan rieni'r hawl i apelio. Dylid anfon llythyr at Gadeirydd y Corff Llywodraethu yn apelio yn erbyn y penderfyniad i beidio â chynnig lle. Caiff hwn ei glywed gan banel apeliadau annibynnol. Bydd penderfyniad y panel yn rhwymo'r llywodraethwyr a'r apelyddion.

4. Ysgol Gynradd Gatholig y Santes Fair, Llanelli

Y Broses Ymgeisio

Gellir cael ffurflenni cais am fynediad i'r ysgol drwy ofyn amdanynt oddi wrth Swyddog Gweinyddol yr Ysgol a dylid eu dychwelyd i'r ysgol (Rhif ffôn: 01554 759178, E-bost: admin@stmarysllanelli.ysgolccc.cymru). Yna, caiff ceisiadau am fynediad i'r Ysgol eu hystyried gan y Pwyllgor Derbyn a Bugeilio bob tymor ar gyfer mynediad ddechrau'r tymor nesaf. Mae plant meithrin yn cael eu derbyn yn y tymor ar ôl eu trydydd pen-blwydd. Bydd ceisiadau hwyr, neu geisiadau a wneir ar ôl i'r Pwyllgor gyfarfod, yn cael eu trafod yn brydlon; fel arfer, byddant yn cael eu hystyried gan ddau aelod o'r Pwyllgor a enwebwyd at y diben hwnnw gan y Pwyllgor i weithredu ar ei ran.

Y Meini Prawf Gor-alw

Mae Ysgol Gynradd Gatholig y Santes Fair yn croesawu ceisiadau gan deuluoedd sy'n ceisio addysg Gristnogol i'w plant. Os bydd nifer yr ymgeiswyr yn fwy na nifer y llefydd sydd ar gael, defnyddir y meini prawf gor-alw canlynol:

1. Plant Catholig sydd wedi'u bedyddio 'sy'n derbyn gofal' ac 'a oedd yn arfer derbyn gofal' sydd yng ngofal awdurdod lleol (plant mewn gofal) neu sy'n cael llety ganddynt e.e. plant â rhieni maeth neu sydd â datganiad anghenion arbennig yn enwi'r ysgol, o fewn y plwyfi a wasanaethir gan yr ysgol.
2. 'Plant sy'n derbyn gofal' a 'Phlant a oedd yn arfer derbyn gofal' sydd yng ngofal yr awdurdod lleol (plant mewn gofal) neu sy'n cael llety ganddynt e.e. plant â rhieni maeth neu sydd â datganiad anghenion arbennig yn enwi'r ysgol, o fewn y plwyfi a wasanaethir gan yr ysgol.
3. Plant Catholig sydd wedi'u bedyddio o fewn y plwyfi a wasanaethir gan yr ysgol.

4. Plant Catholig eraill sydd wedi'u bedyddio.
5. Plant sydd â brawd neu chwaer yn yr ysgol ar yr adeg derbyn tebygol.
6. Plant o enwadau Cristnogol eraill.
7. Plant eraill sydd â brawd neu chwaer yn yr ysgol ar adeg eu derbyn.
8. Plant o grefyddau eraill y mae eu rhieni yn ceisio addysg Gatholig.
9. Plant eraill y mae eu rhieni yn ceisio addysg Gatholig ar gyfer eu plentyn.
10. Plant y mae'r AALl wedi gofyn yn benodol am le iddynt yn yr ysgol.

Sylwch fod:

- Ym mhob un o'r categorïau uchod rhoddir blaenoriaeth i blant sy'n derbyn gofal.
- Ym mhob un o'r categorïau uchod, bydd y pellter o'r cartref i'r ysgol yn ffactor sy'n penderfynu, gyda'r rheiny sy'n byw agosaf at yr ysgol yn cael y flaenoriaeth uchaf.

Apeliadau

Os gwrthodir cais am le, mae gan rieni'r hawl i apelio. Dylid anfon llythyr at Gadeirydd y Corff Llywodraethu yn apelio yn erbyn y penderfyniad i beidio â chynnig lle. Caiff yr Apêl ei chlywed gan Banel Apêl Annibynnol; mae hwn yn annibynnol ar y Corff Llywodraethu a holl gynrychiolwyr eraill yr ysgol, a bydd ei benderfyniad yn rhwymo'r Corff Llywodraethu a'r apelyddion.

5. Ysgol Gynradd Gatholig y Santes Fair, Caerfyrddin

Y Broses Ymgeisio

Gellir cael ffurflenni cais am fynediad i'r ysgol, drwy ofyn amdanynt, oddi wrth Swyddog Gweinyddol yr Ysgol a dylid eu dychwelyd i'r ysgol (Rhif ffôn: 01267 234297, E-bost: admin@stmaryscarm.ysgolccc.cymru). Yna, mae ceisiadau am fynediad i'r ysgol yn cael eu hystyried gan y Pwyllgor Derbyn a Bugeilio bob tymor ar gyfer mynediad ddechrau'r tymor nesaf. Mae plant meithrin yn cael eu derbyn yn y tymor ar ôl eu trydydd pen-blwydd. Bydd ceisiadau hwyr, neu geisiadau a wneir ar ôl i'r Pwyllgor gyfarfod, yn cael eu trafod yn brydlon; fel arfer, byddant yn cael eu hystyried gan ddau aelod o'r Pwyllgor a enwebwyd at y diben hwnnw gan y Pwyllgor i weithredu ar ei ran.

Y Meini Prawf Gor-alw

Mae Ysgol Gynradd Gatholig y Santes Fair yn croesawu ceisiadau gan deuluoedd sy’n ceisio addysg Gristnogol i’w plant. Os bydd nifer yr ymgeiswyr yn fwy na nifer y llefydd sydd ar gael, defnyddir y meini prawf gor-alw canlynol:

1. Plant Catholig sydd wedi'u bedyddio.
2. Plant eraill nad ydynt yn Gatholig sydd wedi'u bedyddio.
3. Plant sy’n perthyn i gymunedau ffydd nad ydynt yn Gristnogol.
4. Plant sydd â brawd neu chwaer (h.y. brawd, chwaer, hanner brawd, hanner chwaer, llysfrawd, llyschwaer, brawd mabwysiadol neu chwaer fabwysiadol) wedi’u cofrestru yn yr ysgol pan fydd y plentyn yn cael ei (d)derbyn i’r ysgol.
5. Gall y Corff Llywodraethu roi ystyriaeth i geisiadau a wnaed gan rieni a all ddangos bod mynediad yn angenrheidiol er lles meddygol neu gymdeithasol eu plentyn. Bydd angen tystiolaeth ategol annibynnol.

Sylwch fod:

- Ym mhob un o'r categorïau uchod rhoddir blaenoriaeth i blant sy'n derbyn gofal.
- Ym mhob un o’r categorïau uchod, bydd y pellter o’r cartref i'r ysgol yn ffactor sy’n penderfynu, gyda’r rheiny sy’n byw agosaf at yr ysgol yn cael y flaenoriaeth uchaf.

Apeliadau

Os gwrthodir cais am le, mae gan rieni'r hawl i apelio. Dylid anfon llythyr at Gadeirydd y Corff Llywodraethu yn apelio yn erbyn y penderfyniad i beidio â chynnig lle. Caiff yr Apêl ei chlywed gan Banel Apêl Annibynnol; mae hwn yn annibynnol ar y Corff Llywodraethu a holl gynrychiolwyr eraill yr ysgol, a bydd ei benderfyniad yn rhwymo’r Corff Llywodraethu a’r apelyddion.

6. Ysgol Gyfun Gatholig Sant Ioan Llwyd

Y Meini Prawf Gor-alw o ran Derbyniadau
Mae Polisi Derbyn a Gor-danysgrifio Llywodraethwyr Ysgol Gyfun Gatholig Sant Ioan Llwyd fel a ganlyn:

Nid yw hyn yn effeithio ar hawl rhieni nad ydynt o'r un ffydd â'r ysgol hon neu nad ydynt o gefndir ffydd i wneud cais am le yma a chael eu hystyried ar ei gyfer. Yn wir, mae'r Ysgol yn croesawu ac yn annog ceisiadau gan bob teulu. 105 yw Nifer Derbyn yr Ysgol ar hyn o bryd.

Os yw nifer y ceisiadau'n fwy na'r nifer derbyn, bydd y llywodraethwyr yn rhoi blaenoriaeth i'r ceisiadau'n unol â'r meini prawf a restrir, ar yr amod bod y llywodraethwyr yn gwybod am y ceisiadau hynny cyn bod penderfyniadau ynghylch derbyniadau'n cael eu gwneud. Ym mhob categori bydd y llywodraethwyr yn rhoi blaenoriaeth i'r sawl sydd â brawd neu chwaer yn mynychu Ysgol Gyfun Gatholig Sant Ioan Llwyd ac yna i'r plant sy'n byw agosaf i'r ysgol yn ôl y pellter byrraf.

1. Plant Catholig sydd wedi'u bedyddio ac sydd yng ngofal awdurdod lleol (plant mewn gofal) neu sy'n cael llety drwy awdurdod lleol (e.e. plant â rhieni maeth) (Adran 22 o Ddeddf Plant 1989) a phlant sydd â datganiad o Anghenion Dysgu Ychwanegol sydd wedi enwi Ysgol Sant Ioan Llwyd.
2. Plant nad ydynt yn Gatholig sydd yng ngofal awdurdod lleol (plant sy'n derbyn gofal) neu sy'n cael llety drwy awdurdod lleol (e.e. plant â rhieni maeth) (Adran 22 o Ddeddf Plant 1989) a phlant sydd â datganiad o Anghenion Dysgu Ychwanegol sydd wedi enwi Ysgol Sant Ioan Llwyd.
3. Plant Catholig sydd wedi'u bedyddio ac sydd yn mynychu ysgol fwydo Gatholig ddynodedig ar hyn o bryd.
4. Plant Catholig sydd wedi'u bedyddio ac sy'n byw ar hyn o bryd yn ardal plwyf ysgol fwydo Gatholig ddynodedig nad ydynt yn mynychu'r ysgol fwydo Gatholig ddynodedig ar hyn o bryd.
5. Plant yr Eglwys yng Nghymru sydd wedi'u bedyddio.
6. Plant eraill sydd heb eu bedyddio sydd ar hyn o bryd yn mynychu ysgol fwydo Gatholig ddynodedig.
7. Plant eraill sydd heb eu bedyddio sy'n mynychu ysgolion yr Eglwys

yng Nghymru.

8. Plant eraill nad ydynt yn Gatholigion o ysgolion cynradd eraill.

Y Broses Ymgeisio

Gofynnir i rieni wneud cais yn uniongyrchol i'r ysgol gan ddefnyddio ffurflen gais yr ysgol. Mae'r rhain ar gael o swyddfa'r ysgol a hefyd yn cael eu dosbarthu yn y Noson Agored ar gyfer disgyblion blwyddyn 6 a'u rhieni ym mis Hydref. Yn ogystal, mae'n rhaid i rieni wneud cais ar-lein drwy dudalen Derbyniadau Ysgolion Sir Gaerfyrddin a dewis Ysgol Sant Ioan Llwyd fel eu dewis cyntaf. **Y dyddiad cau ar gyfer ceisiadau blwyddyn 6 ar gyfer 2020-2021 yw 20 Rhagfyr 2019**. Rhoddir gwybod i rieni os yw eu plentyn wedi cael cynnig lle yn dilyn cyfarfod yr Is-bwyllgor Derbyniadau i Lywodraethwyr yn nhymor y Gwanwyn. Bydd cynigion o lefydd mewn ysgolion yn cael eu hanfon drwy e-bost at rieni ar 1 Mawrth 2019.

Apeliadau

Os gwrthodir cais am le, mae gan rieni'r hawl i apelio. Dylid anfon llythyr at Gadeirydd y Corff Llywodraethu (d/o yr ysgol), yn apelio yn erbyn y penderfyniad i beidio â chynnig lle. Caiff yr apêl ei hystyried gan Banel Apêl Annibynnol, na all gynnwys unrhyw un o Lywodraethwyr na chynrychiolwyr eraill yr ysgol.

1. Dyddiadau Tymhorau a Gwyliau Ysgol ar gyfer 2020/21

Sylwch y gallai manylion y calendr hwn newid o ganlyniad i benderfyniadau polisi'r llywodraeth. Nid yw Awdurdod Sir Caerfyrddin yn derbyn cyfrifoldeb dros unrhyw golledion yn sgîl gorfod newid trefniadau gwyliau oherwydd newidiadau o'r fath.

Dyddiadau Tymor

		Gwyliau Hanner Tymor			
Tymor	Tymor yn Dechrau	Yn dechrau	Yn gorffen	Diwedd y Tymor	Dyddiau
Hydref 2020	Dydd Mercher, 2 Medi	Dydd Llun, 26 Hydref	Dydd Gwener, 30 Hydref	Dydd Mawrth, 22 Rhagfyr	75
Gwanwyn 2021	Dydd Mawrth, 5 Ionawr	Dydd Llun, 15 Chwefror	Dydd Gwener, 19 Chwefror	Dydd Gwener, 26 Mawrth	54
Haf 2021	Dydd Llun 12 Ebrill	Dydd Llun, 31 Mai	Dydd Gwener, 4 Mehefin	Dydd Gwener, 16 Gorffennaf	64
Diwrnod HMS dynodedig - Dydd Mawrth, 1 Medi 2020; Dydd Llun, 4 Ionawr 2021 Diwrnodau HMS dynodedig i ysgolion - 3 diwrnod i'w cymryd yn ôl disgresiwn yr ysgol. D.S. Dydd Gwener y Groglith - 2 Ebrill 2021 Calan Mai - 3 Mai 2021					2
Calan Mai - 3 Mai 2021				Cyfanswm	195

B

2. Cwricwlwm yr Ysgol

Yn ystod addysg gynradd a thair blynedd gyntaf addysg uwchradd mae pob ysgol yn cynnig rhaglen eang a chytbwys sy'n cynnwys holl bynciau'r Cwricwlwm Cenedlaethol. Amcan y cwricwlwm a gynigir ymhob ysgol yw galluogi'r holl ddisgyblion i gyrraedd eu llawn botensial. Yn y bedwaredd a'r bumed flwyddyn yn yr ysgol uwchradd mae'r disgyblion yn parhau i astudio pynciau'r Cwricwlwm Cenedlaethol ond gyda chyfle ar gyfer opsiynau sy'n cydweddu â doniau a diddordebau arbennig y disgyblion.

Ymgynghorir yn llawn â rhieni ynglŷn â'r opsiynau hyn ac mae cynghorwr gyrfaoedd yn gysylltiedig â phob ysgol i gynnig arweiniad. Mae'r Cwricwlwm Cenedlaethol yn cynnwys y pynciau craidd: Saesneg, Cymraeg lle mae'n brif gyfrwng ym mywyd a gwaith yr ysgol, mathemateg a gwyddoniaeth. Y pynciau sylfaen yw technoleg, hanes, daearyddiaeth, iaith dramor fodern (mewn ysgolion uwchradd yn unig), cerddoriaeth, celf, addysg gorfforol a Chymraeg, lle nad yw'n bwnc craidd.

Mae'n rhaid i bob ysgol gynnig addysg grefyddol. Mae gan rieni yr hawl i eithrio eu plant o'r ddarpariaeth addysg grefyddol a chydaddoliad mewn ysgol. Dylid gwneud ceisiadau o'r fath i bennaeth yr ysgol.

Egwyddorion Cyffredinol

Mae Sir Gaerfyrddin yn credu yng ngwerth addysgol bod yn hyddysg mewn dwy iaith ac mae'n gryf o blaid cael polisi dwyieithog yn ei hysgolion cynradd. Nod y polisi dwyieithog hwn yn y tymor hir yw addysgu plant i fod yn gwbl ddwyieithog yn eu defnydd o'r Gymraeg a'r Saesneg erbyn iddynt adael yr ysgol gynradd, er mwyn eu galluogi i fod yn aelodau llawn o'r gymdeithas ddwyieithog y maent yn rhan ohoni. Dylai'r ddarpariaeth sicrhau bod plant yn gallu cyfathrebu'n hyderus yn y ddwy iaith a'u bod yn ymwybodol o dreftadaeth ddiwylliannol Cymru. Mae polisi iaith yr ysgolion uwchradd yn barhad o'r polisi cynradd ac mae'n adleisio statws y Gymraeg yn y cymunedau lle mae'r ysgolion. Mae'r polisi iaith yn cydnabod bod pwyslais gwahanol ar yr iaith Gymraeg ac ar addysgu drwy gyfrwng y Gymraeg yn ysgolion y sir. Ei nod yw rhoi cyfle i'r disgyblion barhau â chyfran o'u

haddysg drwy gyfrwng y Gymraeg er mwyn iddynt gael eu hintegreiddio'n llawn i'w cymunedau dwyieithog ar ddiwedd y broses addysgol.

Cwynion Ynghylch y Cwricwlwm Ysgol a Materion Cysylltiedig

Mae gan bob ysgol unigol bolisi ar gyfer ymdrin â chwynion. Yn ddelfrydol, bydd unrhyw bryderon a allai fod gan rieni yn cael eu datrys yn anffurfiol drwy drafodaeth uniongyrchol â'r ysgol. Fodd bynnag, pe bai rhieni yn dymuno gwneud cwyn ffurfiol, mae gan yr ysgol weithdrefnau sefydledig y mae'n rhaid iddynt sicrhau eu bod ar gael.

B

Mewn perthynas ag ysgolion gwirfoddol a reolir a'r rhai a gynorthwyir, gwahoddir cynrychiolydd o'r Corff Esgobaethol perthnasol i fod yn bresennol, yn unol â'r gweithdrefnau sefydledig, pryd y caiff cwyn ei hystyried. Os yw'r gŵyn yn ymwneud â materion crefyddol, yna dilynir y drefn uchod, ond byddai'r Pwyllgor Cwynion hefyd yn cynnwys Cadeirydd ac Is-gadeirydd yr Awdurdod Ymgynghorol Sefydlog ynghylch Addysg Grefyddol ac ar gyfer Ysgolion Cynradd Gwirfoddol a Reolir, gwahoddir Cyfarwyddwr Addysg Esgobaethol fel sylwedydd.

Grwpiau Blwyddyn/Oedrannau Disgyblion

Mae dilyniant disgybl drwy flynyddoedd addysg orfodol yn cael ei rannu i bedwar cyfnod allweddol. Mae'r tabl yn dangos y cyfnodau allweddol ar gyfer yr oedrannau plant a'r rhifau blynyddoedd cyfatebol.

B

Cyfnod Allweddol	Disgrifiad o'r Grwpiau Blwyddyn		Oed y mwyafrif ar ddiwedd y flwyddyn
Blynyddoedd Cynnar	M1 M2	3 oed Meithrin (Rhan-amser) 4 oed Meithrin (Llawn amser)	 4
CA1	Derbyn Bl1 Bl2	Babanod Babanod Babanod	5 6 7
CA2	Bl3 Bl4 Bl5 Bl6	Iau Iau Iau Iau	8 9 10 11
CA3	Bl7 Bl8 Bl9	Ysgol Uwchradd Bl 1af, Ysgol Uwchradd 2il Flwyddyn, Ysgol Uwchradd 3edd	12 13 14
CA4	Bl10 Bl11	Flwyddyn 4edd flwyddyn Uwchradd	15 16
CA5 (Chweched Dosbarth)	Bl12 Bl13	5ed flwyddyn Uwchradd Blwyddyn Gyntaf/Chweched Isaf Ail Flwyddyn/Chweched Uchaf dosbarth	17 18

3. Dysgu'r Gymraeg a'r Saesneg yn Ysgolion Sir Gaerfyrddin

Am y tro cyntaf yn 2012, cyhoeddwyd Cynllun Strategol y Gymraeg mewn Addysg gan yr Awdurdod. Mae'r polisi yn manylu ar le'r Gymraeg mewn addysg ac mae'n cael ei adnewyddu bob blwyddyn. Gellir cael copi diweddar o'r cynllun drwy'r Adran Addysg a Phlant.

Mae'r tablau canlynol yn diffinio'r categorïau iaith sy'n berthnasol i ysgolion ac mae'r rhestr o ysgolion yng nghanol y llyfryn hwn yn nodi categori iaith pob ysgol unigol.

B

Ysgolion Cynradd

Categori	Cwricwlwm	Iaith yr Ysgol	Canlyniadau
Cyfrwng Cymraeg WM	Cyfnod Sylfaen – Cyfrwng Cymraeg. CA2 – mae o leiaf 70% o'r addysgu drwy gyfrwng y Gymraeg.	Cymraeg yw iaith cyfathrebu gyda disgyblion ac iaith bywyd yr ysgol o ddydd i ddydd. Mae'r ysgol yn cyfathrebu â'r rhieni yn y ddwy iaith.	Bydd disgyblion, beth bynnag yw iaith y cartref, yn gallu trosglwyddo i ddarpariaeth uwchradd cyfrwng Cymraeg ac erbyn diwedd CA2, byddant wedi cyrraedd yr un safon yn Saesneg â disgyblion mewn ysgolion sydd, yn bennaf, yn rhai cyfrwng Saesneg.
Dwy Ffrwd DS	Mae dau fath o ddarpariaeth, sef cyfrwng Cymraeg yn bennaf a chyfrwng Saesneg yn bennaf, yn bodoli ochr yn ochr yn yr ysgolion hyn.	Defnyddir y Gymraeg a'r Saesneg ym mywyd yr ysgol o ddydd i ddydd. Natur y ddarpariaeth gwricwlaidd sy'n pennu iaith y cyfathrebu. Mae'r ysgol yn cyfathrebu â'r rhieni yn y ddwy iaith.	**Ar gyfer disgyblion yn y ffrwd Gymraeg** - disgwylir, fel rheol, yr un canlyniadau ag ar gyfer y categori Cyfrwng Cymraeg. **Ar gyfer disgyblion yn y ffrwd Saesneg** – disgwylir, fel rheol, yr un canlyniadau ag ar gyfer y categori Cyfrwng Saesneg.

Ysgol Drawsnewid (TR)	Cyfnod Sylfaen - meysydd dysgu drwy gyfrwng y Gymraeg yn bennaf. CA2 - defnyddir y ddwy iaith, ond rhoddir mwy o bwyslais ar y Gymraeg- 50% - 70%	Cymraeg yw iaith bywyd yr ysgol o ddydd i ddydd. Rhoddir blaenoriaeth uchel i greu ethos Cymraeg. Mae'r ysgol yn cyfathrebu â'r rhieni yn y ddwy iaith.	Bydd rhai disgyblion, yn enwedig y rheiny o gartrefi Cymraeg yn gallu trosglwyddo i ddarpariaeth uwchradd cyfrwng Cymraeg. Bydd pob disgybl wedi cyrraedd yr un safon yn y Saesneg â'r safon a gyrhaeddir gan ddisgyblion mewn ysgolion sydd, yn bennaf, yn rhai cyfrwng Saesneg.
Cyfrwng Saesneg â defnydd sylweddol o'r Gymraeg (EW)	Cyfnod Sylfaen - Mae'r disgyblion yn profi'r meysydd dysgu yn y ddwy iaith ond rhoddir mwy o bwyslais ar Saesneg. CA2 - defnyddir y ddwy iaith, ond rhoddir mwy o bwyslais ar y Saesneg. Mae'r Gymraeg yn gyfrwng addysgu a dysgu ar gyfer 20% - 50% o'r cwricwlwm cynradd yn gyffredinol.	Cyd-destun ieithyddol yr ysgol sy'n pennu iaith neu ieithoedd yr ysgol o ddydd i ddydd. Defnyddir y ddwy iaith i gyfathrebu â'r disgyblion a gweinyddu'r ysgol. Rhoddir blaenoriaeth uchel i greu ethos Cymraeg. Mae'r ysgol yn cyfathrebu â'r rhieni yn y ddwy iaith.	Disgwylir y bydd y disgyblion, fel rheol, yn camu ymlaen i ddarpariaeth uwchradd drwy gyfrwng y Saesneg, ond bydd ganddynt well sgiliau o safbwynt y Gymraeg fel ail iaith. Bydd rhai o'r disgyblion yn gallu dilyn nifer bach o bynciau drwy gyfrwng y Gymraeg.
Ysgol Cyfrwng Saesneg (EM)	Cyfnod Sylfaen - Mae'r holl ddisgyblion yn profi'r meysydd dysgu drwy gyfrwng y Saesneg. CA2 - addysgir y Gymraeg fel ail iaith. Mae llai na 20% o'r addysgu drwy gyfrwng y Gymraeg	Saesneg yw iaith yr ysgol o ddydd i ddydd, ond defnyddir rhywfaint o Gymraeg hefyd i gyfathrebu â'r disgyblion, i wella eu gallu i ddefnyddio Cymraeg bob dydd. Mae'r ysgol yn cyfathrebu â'r rhieni yn Saesneg neu yn y ddwy iaith.	Fel rheol, disgwylir y bydd y disgyblion yn camu ymlaen i ddarpariaeth uwchradd drwy gyfrwng y Saesneg ac yn parhau i ddysgu drwy gyfrwng y Saesneg yn bennaf, gan ddysgu Cymraeg fel ail iaith.

Ystyriaethau Eraill - Ysgolion Gynradd

Mae dysgu'r Gymraeg a'r Saesneg, naill ai fel iaith gyntaf neu ail iaith, yn rhan hanfodol o raglen waith pob dosbarth yn holl ysgolion cynradd Sir Gaerfyrddin yn unol â'r polisïau uchod, ond mae angen darpariaeth arbennig ar gyfer y canlynol:-

(i) y disgyblion hynny sy'n hwyrddyfodiaid i ysgolion cynradd y Sir;
(ii) y disgyblion hynny a asesir yn swyddogol fel rhai ag anawsterau dysgu ac y byddai cyflwyno ail iaith yn llesteirio eu datblygiad addysgol ac y byddai addysg drwy gyfrwng y famiaith yn hanfodol iddynt [rhaid bod yn ymwybodol, fodd bynnag o ofynion statudol y Cwricwlwm Cenedlaethol],
(iii) disgyblion o wledydd tramor nad yw'r Gymraeg na'r Saesneg yn ail iaith iddynt a lle gallai cyflwyno trydedd iaith atal eu datblygiad addysgol a lle byddai'r gallu i siarad Saesneg yn fanteisiol iddynt.

Nodir categori iaith pob ysgol yn y rhestr o ysgolion yn y llyfryn hwn.

Ysgolion Uwchradd

Addysgir y Gymraeg fel pwnc i bob disgybl tan ddiwedd Blwyddyn 11 yn unol â gofynion y Cwricwlwm Cenedlaethol. Mae amrywiaeth o ddarpariaethau i ddysgu pynciau eraill trwy gyfrwng y Gymraeg yn nifer o ysgolion uwchradd y sir a gall rhieni gael gwybodaeth benodol o'r ysgolion unigol. Mae tair ysgol uwchradd ddwyieithog lle mae'r rhan fwyaf o'r cwricwlwm yn cael ei ddysgu trwy gyfrwng y Gymraeg.

Ysgolion Uwchradd

Categori	Cwricwlwm	Iaith yr Ysgol	Canlyniadau
Cyfrwng Cymraeg (1WM)	Addysgir pob pwnc heblaw am Saesneg drwy gyfrwng y Gymraeg i bob disgybl. Bydd rhai ysgolion, o bosibl, yn cyflwyno terminoleg Saesneg mewn un neu ddau o bynciau.	Cymraeg yw'r iaith gyfathrebu â disgyblion ac iaith gwaith pob dydd yr ysgol. Mae'r ysgol yn cyfathrebu â'r rhieni yn y ddwy iaith.	Disgwylir y bydd pob disgybl yn cael ei asesu ym mhob pwnc heblaw am Saesneg neu ieithoedd eraill drwy gyfrwng y Gymraeg yn CA3 a CA4. Bydd disgyblion yn gallu mynd ymlaen i ddarpariaeth ôl-16 cyfrwng Cymraeg
Dwyieithog	Mae'r categori hwn wedi ei rannu'n 4 is-adran, yn ôl canran y pynciau a addysgir drwy gyfrwng y Gymraeg a chan ddibynnu a yw'n cynnig yr un ddarpariaeth yn Saesneg.		
2A	Addysgir o leiaf 80% o'r pynciau ac eithrio'r Gymraeg a'r Saesneg drwy gyfrwng y Gymraeg yn unig i bob disgybl. Mae un neu ddau o bynciau'n cael eu haddysgu i rai disgyblion yn Saesneg neu yn y naill iaith a'r llall.	Y cyd-destun ieithyddol fydd yn pennu iaith neu ieithoedd yr ysgol o ddydd i ddydd. Defnyddir y ddwy iaith i gyfathrebu â'r disgyblion a gweinyddu'r ysgol. Rhoddir blaenoriaeth uchel i greu ethos Cymraeg. Mae'r ysgol yn cyfathrebu â'r rhieni yn y ddwy iaith.	Ar gyfer disgyblion yng nghategorïau 2A, 2B a 2C sy'n dilyn y nifer uchaf posibl o gyrsiau drwy gyfrwng y Gymraeg, byddent yn cael eu hasesu drwy gyfrwng y Gymraeg yn y pynciau hynny yn CA3 a CA4 a byddent yn gallu symud ymlaen i ddarpariaeth ôl-16 drwy gyfrwng y Gymraeg yn y pynciau y maent wedi eu dewis.
2B	Addysgir o leiaf 80% o bynciau (ac eithrio'r Gymraeg a'r Saesneg) drwy gyfrwng y Gymraeg ond fe'u haddysgir drwy gyfrwng y Saesneg hefyd.		
2C	Addysgir 50-79% o bynciau (ac eithrio'r Gymraeg a'r Saesneg) drwy gyfrwng y Gymraeg ond fe'u haddysgir drwy gyfrwng y Saesneg hefyd.		

2CH	Addysgir pob pwnc (ac eithrio'r Gymraeg a'r Saesneg) i bob disgybl gan ddefnyddio'r ddwy iaith.	Y cyd-destun ieithyddol fydd yn pennu iaith neu ieithoedd yr ysgol o ddydd i ddydd. Defnyddir y ddwy iaith i gyfathrebu â'r disgyblion a gweinyddu'r ysgol. Rhoddir blaenoriaeth uchel i greu ethos Cymraeg. Mae'r ysgol yn cyfathrebu â'r rhieni yn y ddwy iaith.	Ar gyfer disgyblion yng nghategori 2Ch, byddent yn cael eu hasesu drwy gyfrwng y Gymraeg ym mhob pwnc heblaw am Saesneg yn CA3 a CA4 a byddent yn gallu symud ymlaen i ddarpariaeth ôl-16 drwy gyfrwng y Gymraeg yn y pynciau y maent wedi eu dewis.
Cyfrwng Saesneg â defnydd sylweddol o'r Gymraeg (EW)	Defnyddir y ddwy iaith wrth addysgu gyda 20-49% o'r pynciau'n cael eu haddysgu drwy gyfrwng y Gymraeg. Fel rheol, byddai pob pwnc yn cael ei addysgu hefyd drwy gyfrwng y Saesneg.	Y cyd-destun ieithyddol fydd yn pennu iaith neu ieithoedd yr ysgol o ddydd i ddydd. Defnyddir y ddwy iaith i gyfathrebu â'r disgyblion a gweinyddu'r ysgol. Rhoddir blaenoriaeth uchel i greu ethos Cymraeg. Mae'r ysgol yn cyfathrebu â rhieni un ai yn y ddwy iaith neu yn	Gellid asesu disgyblion sy'n dewis astudio yn Gymraeg trwy gyfrwng y Gymraeg yn y pynciau hynny ar bob lefel a gallant symud ymlaen i astudio trwy gyfrwng y Gymraeg ar ôl 16 oed yn y pynciau hynny.
Ysgol cyfrwng Saesneg	Caiff y disgyblion eu haddysgu'n bennaf drwy gyfrwng y Saesneg. Dysgir Cymraeg fel ail iaith hyd at CA4. Mae'n bosibl y gellir dysgu un neu ddau bwnc (a allai gynnwys y Gymraeg fel iaith gyntaf) drwy gyfrwng y Gymraeg neu drwy gyfrwng y naill iaith a'r llall.	Saesneg yw iaith yr ysgol o ddydd i ddydd, ond defnyddir rhywfaint o Gymraeg hefyd i gyfathrebu â'r disgyblion, gan anelu at wella eu gallu i ddefnyddio'r Gymraeg o ddydd i ddydd. Mae'r ysgol yn cyfathrebu â rhieni un ai yn y ddwy iaith neu yn Saesneg.	Gallai unrhyw ddisgyblion sy'n dewis astudio pynciau drwy gyfrwng y Gymraeg gael eu hasesu drwy gyfrwng y Gymraeg yn y pynciau hynny ar bob lefel a byddent yn gallu symud ymlaen i astudio'r pynciau hynny drwy gyfrwng y Gymraeg ar ôl 16. Byddai'r rhan fwyaf o'r disgyblion yn cael eu hasesu drwy gyfrwng y Saesneg a byddent yn symud ymlaen i astudio drwy gyfrwng y Saesneg ar ôl 16.

B

4. Arholiadau Cyhoeddus

Bydd yr ALl yn cydymffurfio â gofynion y gyfraith. Mae disgyblion, os yw'r pennaeth yn ystyried eu bod yn addas, yn cael eu cofrestru ar gyfer arholiadau Cyd-bwyllgor Addysg Cymru (CBAC) a grwpiau arholi eraill.

Mae amserlenni arholiadau yn cael eu trefnu gan CBAC a grwpiau arholi eraill a hysbysir penaethiaid ynghylch yr arholiadau hyn a'r canlyniadau yn uniongyrchol gan y grwpiau hynny.

B

5. Gwahardd Disgyblion

Y Pennaeth (neu athro/athrawes c/gyfrifol arall yn gweithredu yn enw'r Pennaeth) yw'r unig un â'r awdurdod i wahardd disgybl o'r ysgol am resymau disgyblu. Mae'n ddyletswydd ar y pennaeth i roi gwybod i'r rhieni a'r plant (neu i'r disgybl os yw'n 11 oed neu'n hŷn) a yw'r gwaharddiad yn un parhaol neu'n waharddiad am gyfnod penodedig, a'r rhesymau dros hynny. Gwahoddir rhieni i gyflwyno sylwadau ynghylch y gwaharddiad i banel disgyblu corff llywodraethu'r ysgol. Gellir cael copi o'r ddogfen gyfarwyddyd ar wahardd disgyblion o'r Adran Addysg a Phlant. Gellir cael cyngor pellach gan Swyddog EOTAS drwy ffonio: (01267) 246456.

6. Taliadau am Weithgareddau mewn Ysgolion

Yr egwyddor sylfaenol yw y dylai addysg a ddarperir gan ysgol a gynhelir fod yn rhad ac am ddim pan fo'n digwydd yn llwyr neu'n bennaf yn ystod oriau ysgol. Mewn rhai amgylchiadau gall ysgolion godi taliadau neu ofyn am gyfraniadau gwirfoddol a thynnir sylw rhieni at hyn cyn gwneud unrhyw ymrwymiad i weithgaredd neilltuol.

7. Dyddiad Gadael Ysgol

Gall disgyblion adael yr ysgol ar y dydd Gwener olaf ym Mehefin yn ystod Blwyddyn 11 yn yr ysgol uwchradd os ydynt wedi cyrraedd 16 mlwydd oed.

8. Cyrff Llywodraethu Ysgolion

Mae gan bob ysgol gorff llywodraethu sy'n cynnwys aelodau o'r gymuned leol, rhieni, athrawon, staff a chynrychiolwyr o'r Awdurdod Lleol. Hefyd mae Cyrff Llywodraethu Ysgolion Eglwysig (Ysgolion Gwirfoddol a Gynorthwyir ac Ysgolion Gwirfoddol a Reolir) yn cael eu cynrychioli gan yr awdurdod eglwysig.

Pan ddaw llefydd gwag ar gyfer rhiant-lywodraethwyr, dosberthir gwybodaeth trwy law'r disgyblion ac er mwyn bod yn gymwys i gael eich enwebu yn rhiant-lywodraethwr, mae'n rhaid ichi fod â phlentyn ar gofrestr yr ysgol y mae'r Corff Llywodraethu'n gyfrifol amdani. Pedair blynedd yw cyfnod swydd llywodraethwyr ac os ydych yn rhiant-lywodraethwr gallwch ddewis gwasanaethu am y cyfnod cyfan hyd yn oed os nad yw eich plentyn bellach yn ddisgybl yn yr ysgol honno.

Mae'n ofynnol yn ôl y gyfraith i Gyrff Llywodraethu gyfarfod o leiaf unwaith y tymor.

Gellir cael rhagor o wybodaeth ynghylch cyrff llywodraethu gan yr Uned Derbyn i Ysgolion yr Adran Addysg a Phlant.

1. Diwallu Anghenion Addysgol Ychwanegol/Arbennig

1.1 Nodi Anghenion

Mae gan rai plant anghenion addysgol ychwanegol neu arbennig a/neu anabledd sy’n golygu fod angen darparu ar eu cyfer fel y gallant ddysgu’n effeithiol.

Gall hyd at 20% o blant a phobl ifanc brofi rhywfaint o anawsterau dysgu

Mae gan ryw 1% o blant a phobl ifanc anghenion sylweddol a pharhaus, ac mae angen darpariaeth ychwanegol arnynt. Darpariaeth ychwanegol yw hon sy'n ategu'r cymorth a'r gefnogaeth ychwanegol y mae'r ysgol yn eu darparu.

Mae llawer o'r plant sydd ag anghenion sylweddol a pharhaus yn cael eu clustnodi'n gynnar drwy weithwyr proffesiynol sy'n gweithio gyda'i gilydd ar y cyd â'r rhieni. Mae hyn yn golygu y gellir gwneud cynlluniau i ymateb yn gynnar i ddiwallu anghenion o'r fath ac i ddarparu cymorth.

1.2 Asesiad

Mae gweithwyr proffesiynol yn monitro cynnydd yr holl ddisgyblion a thrafodir unrhyw bryderon gyda'r rhieni. Yn y rhan fwyaf o achosion eir i'r afael â'r pryderon hyn drwy gyfrwng cymorth ac ymyrraeth gynnar a phennu targedau unigol gan yr athro dosbarth/athrawes ddosbarth.

Darperir cymorth ac ymyriadau ychwanegol pan fydd angen gyda chymorth, arweiniad a chefnogaeth Cydlynydd Anghenion Dysgu Ychwanegol (CADY) yr Ysgol. Caiff hyn ei adnabod fel Gweithredu gan yr Ysgol.

Pan na fydd plant yn gwneud cynnydd, bydd yr athrawon yn sôn am eu pryderon wrth y rhieni ac yn ceisio cymorth gan bobl broffesiynol eraill megis athrawon ymgynghorol, athrawon cynnal ymddygiad, a seicolegwyr addysg a phlant. Mae'r gweithwyr proffesiynol hyn yn darparu cyngor, arweiniad a chymorth i'r disgybl, y rhieni, yr athrawon a'r Cydlynydd ADY.

Mewn achosion eithriadol mae'n bosibl na fydd disgyblion yn gwneud cynnydd o hyd, er gwaethaf yr ymyriadau grŵp ac unigol a ddarparwyd. Pan fydd hyn yn digwydd, mae'n bosibl y bydd rhieni, athrawon neu weithwyr iechyd proffesiynol yn mynegi pryder ynghylch y plentyn.

Mewn achosion eithriadol mae'n bosibl na fydd disgyblion yn gwneud cynnydd o hyd, er gwaethaf yr ymyriadau grŵp ac unigol a ddarparwyd. Pan fydd hyn yn digwydd, mae'n bosibl y bydd rhieni, athrawon neu weithwyr iechyd proffesiynol yn mynegi pryder ynghylch y plentyn.

Cynhelir Adolygiad sy'n Canolbwyntio ar yr Unigolyn a llunnir cynllun gweithredu, gyda chydweithrediad y rhieni, er mwyn darparu cymorth. Gall pryderon o'r fath arwain at nodi anghenion y plentyn mewn Cynllun Datblygu Unigol neu eu cyflwyno i'w hystyried ar gyfer asesiad statudol. Mewn ymateb i gais o'r fath, mae'r Adran yn ceisio gwybodaeth gan:

- y rhieni
- y plentyn
- yr ysgol
- yr athrawon dosbarth
- Cydlynydd ADY
- Staff cymorth
- Seicolegydd Addysg a Phlant
- Ffisiotherapydd
- Pobl Broffesiynol ym Maes
- Gweithwyr Proffesiynol ym maes Iechyd e.e. Pediatregydd
- Therapydd Lleferydd ac Iaith Therapydd Galwedigaethol
- Gweithwyr Proffesiynol ym
- Maes Gofal Cymdeithasol
- Unrhyw asiantaeth arall y gwyddys ei bod yn ymwneud â'r plentyn

Wedyn rhoddir y wybodaeth hon gerbron y Panel Cynhwysiad a gadeirir gan y Rheolwr Anghenion Dysgu Ychwanegol, ac sy'n cynnwys Penaethiaid ysgolion yn ôl rota, a'r Prif Seicolegydd Addysg a Phlant. Pan fo'r Panel Cynhwysiad yn cytuno bod angen cynnal asesiad statudol oherwydd anawsterau'r disgybl y manylwyd arnynt, ceisir cyngor cynhwysfawr gan yr holl bobl a nodir uchod.

Ar ôl i'r wybodaeth gael ei chasglu a'i chrynhoi, mae'r Panel Cynhwysiad yn penderfynu a oes angen gwneud darpariaeth ychwanegol sylweddol er mwyn diwallu anghenion y plentyn.

Pan fo darpariaeth ychwanegol o'r fath yn ofynnol, nodir anghenion y plentyn, ynghyd â'r modd y'u diwellir, yn ei ddatganiad o anghenion addysgol arbennig. Dogfen gyfreithiol yw hon sy'n pennu ac yn mesur y ddarpariaeth ychwanegol sydd i'w gwneud.

Pan fo Datganiad o Anghenion Addysgol Arbennig yn enwi ysgol benodol, mae'n rhaid derbyn y disgybl i'r ysgol a enwir yn y datganiad.

1.3 Darpariaeth

Deddf Cydraddoldeb

Rhoddodd Deddf Anghenion Addysgol Arbennig ac Anabledd 2001 gyfle gwell i rieni plant sydd ag anghenion addysgol arbennig fynegi dymuniad i anghenion eu plentyn gael eu diwallu mewn lleoliad prif ffrwd.

C

Mae'r Awdurdod Lleol wedi datblygu Strategaeth Cynhwysiad er mwyn sicrhau, pryd bynnag y bo'n bosibl, bod anghenion plant sydd ag anghenion addysgol ychwanegol neu arbennig yn cael eu diwallu mewn lleoliad prif ffrwd. Nodir manylion y dull hwn yn ei Lawlyfr Cynhwysiad i Ysgolion.

Bydd anghenion y mwyafrif o blant sydd â Datganiadau Anghenion Addysgol Arbennig yn cael eu bodloni mewn ysgolion prif ffrwd.

Mae'r rhan fwyaf yn cael cymorth ychwanegol yn eu hystafell ddosbarth brif ffrwd. Mae rhai plant sydd ag anawsterau ychwanegol sylweddol yn cael cymorth ychwanegol oddi wrth staff mewn unedau arbenigol a chanolfannau adnoddau sy'n gysylltiedig ag ysgolion prif ffrwd.

Yn achos nifer fach iawn o ddisgyblion, mae'n bosibl nad oes gan yr Awdurdod Lleol, ar hyn o bryd, y cyfleusterau a'r adnoddau i gynorthwyo unigolion sydd ag anghenion ychwanegol mewn ysgolion prif ffrwd. Wedyn caiff anghenion y disgyblion hyn eu diwallu yn un o ddwy ysgol arbennig yr Awdurdod.

1.4 Gweithio mewn Partneriaeth

Mae'r Gwasanaethau Addysg a Phlant yn cydweithio â rhieni disgyblion sydd ag anghenion dysgu ychwanegol neu arbennig.

Gall rhieni gyfrannu i'r bartneriaeth hon drwy: -

(i) siarad â Phennaeth a Chydlynydd Anghenion Dysgu Ychwanegol eu hysgol leol a chymryd rhan yn yr asesiad o anghenion a thrafod yr ymyriadau a gynllunnir gyda'r gweithwyr proffesiynol;
(ii) cysylltu â'r Awdurdod;
(iii) cysylltu â'r Gwasanaeth Partneriaeth Rhieni a ddarperir gan SNAP Cymru drwy ffonio 01554 777566 neu drwy e-bostio carm@snapcymru.org.

Mae Sir Gaerfyrddin wedi integreiddio'i gwasanaethau Cynhwysiad (Addysg) ac Anabledd (Gofal Cymdeithasol) er mwyn cynnig gwasanaethau gwell i blant a'u teuluoedd. Mae cyfleoedd rheolaidd i rieni gael gwybodaeth, newyddlenni a chyfarfodydd gyda Swyddogion Cynhwysiad i'w galluogi i drafod a chydweithio â'r Adran.

Pan fydd gan blant a phobl ifanc anawsterau dysgu sylweddol ac anghenion cymhleth, mae'n bosibl y byddant hwy a'u teuluoedd yn cael cymorth gan un o weithwyr allweddol y Tîm Anableddau Plant er mwyn sicrhau bod eu hanghenion yn cael eu hasesu, bod gwasanaethau'n cael eu clustnodi a'u hadolygu'n rheolaidd.

Mae hyn yn fodd i sicrhau cysondeb o ran diwallu anghenion cymhleth ym mhob sefydliad.

Sefydliadau Anghenion Addysgol Arbennig
Mae gan Sir Gaerfyrddin amrywiaeth o sefydliadau arbenigol ar gyfer disgyblion sydd ag anghenion addysgol ychwanegol a bydd Panel Cynhwysiad y Sir yn cymeradwyo lleoliadau yn y mannau hyn. I gael gwybodaeth ynghylch pob sefydliad, cysylltwch â'r Rheolwr Anghenion Dysgu Ychwanegol (Rhif ffôn: 01267 246451) a fydd yn ymateb i ymholiadau ynghylch y lleoliadau.

2. Cyngor Sir Caerfyrddin – Polisi Cludiant Ysgol

Mae'r datganiad hwn yn pennu polisi cyffredinol Cyngor Sir Caerfyrddin o ran darparu cludiant o'r cartref i'r ysgol/coleg. Darperir cludiant yn unol â gofynion statudol Mesur Teithio gan Ddysgwyr (Cymru) 2008.

Roedd y polisi hwn yn gywir ar 1 Hydref 2019. Mae'r polisi'n cael ei

adolygu ar hyn o bryd, ac ymgynghorir ynghylch unrhyw newidiadau iddo.

2.1 Y Polisi cyffredinol o ran darparu cludiant am ddim i'r ysgol

Bydd disgyblion yn gymwys i gael cludiant am ddim i'r ysgol os ydynt yn bodloni'r **HOLL** feini prawf canlynol:

- yn breswylwyr Sir Gaerfyrddin (h.y. caiff y Dreth Gyngor ar gyfer y cyfeiriad cartref cofrestredig ei thalu i Sir Gaerfyrddin). Mae'r "cyfeiriad cartref" fel y'i diffinnir yn y llyfryn "Derbyn i Ysgolion - Gwybodaeth i Rieni" a gyhoeddwyd gan yr Awdurdod, ac mae "rhiant" fel y'i diffinnir yn Adran 576 o Ddeddf Addysg 1996. Sylwer bod y cyfeiriad cartref cofrestredig a chyfrifoldeb rhiant yn cael eu gwirio yn ystod y cam ymgeisio yn ôl y cofnodion a gedwir gan yr ysgol a'r Awdurdod Addysg.
- o oedran ysgol gorfodol;
- mynychu'r ysgol agosaf neu ysgol ddynodedig yr ALl; (sef ysgol "ddynodedig" cyfeiriad cartref cofrestredig y disgybl; yr ysgol "agosaf" yw'r ysgol addas agosaf fel y penderfynir gan yr Awdurdod Addysg ac mae'n cael ei fesur yn ôl y llwybr gyrru byrraf sydd ar gael fel y'i mesurir gan system fapio y Cyngor, ac yn cynnwys ysgolion mewn siroedd cyfagos os yw'n berthnasol);
- yn byw dros y "pellter statudol" o'r ysgol. Diffinnir y "pellter statudol" fel a ganlyn: 2 filltir (3.218 cilometr) ar gyfer ysgolion cynradd a 3 milltir (4.828 cilometr) ar gyfer ysgolion uwchradd, a chaiff ei fesur yn ôl y llwybr agosaf sydd ar gael o'r pwynt agosaf lle bydd cyfeiriad yr ymgeisydd yn cysylltu â'r briffordd gyhoeddus i'r fynedfa agosaf i'r ysgol. Er y cyfeirir weithiau at y pellter fel 'pellter cerdded', nid yw hynny'n awgrymu bod disgwyl i'r dysgwr gerdded o reidrwydd, ond o fewn y pellter hwn disgwylir i riant/gwarcheidwad wneud eu trefniadau eu hunain ar gyfer taith y dysgwr i'r ysgol ac yn ôl adref, ar eu cost eu hunain.

Mae'n **BOSIBL** y darperir cymorth hefyd i ddisgyblion o oedran ysgol gorfodol mewn amgylchiadau penodol am y rhesymau canlynol:

- Diogelwch Ffyrdd, lle nad oes llwybr cerdded i'r ysgol. Asesir y llwybr cerdded rhwng cyfeiriad y cartref a'r ysgol yn unol â

chanllawiau "Mesur Teithio gan Ddysgwyr (Cymru)" ynghylch asesu risg llwybrau cerdded i ysgolion.

- Cyflwr Meddygol. Gellir gwneud trefniadau cludiant unigol lle mae cyflwr meddygol dysgwr naill ai yn ei rwystro rhag gwneud defnydd o'r cludiant arferol neu lle mae ei gyflwr yn ei rwystro rhag cerdded y "pellter cerdded" diffiniedig. **Mae'n rhaid i bob cais am gymorth ar sail feddygol gael ei ategu gan dystysgrif feddygol neu ddatganiad wedi'i lofnodi gan ymarferydd meddygol a rhaid iddo nodi'n glir nad yw'r dysgwr yn gallu cerdded y "pellter statudol" penodol i'r ysgol.** Bydd pob datganiad yn amodol ar gyfnod adolygu a bennir gan y cyflwr ac y cytunwyd arno gyda'r rhiant pan wnaed y dyfarniad cychwynnol.
- Dysgwyr ag anawsterau dysgu/anableddau - gweler pwynt 4 isod.
- Dysgwyr sy'n newid preswylfa yn ystod y blynyddoedd TGAU. Rhoddir cymorth os bydd dysgwr yn newid preswylfa yn ystod eu blynyddoedd TGAU (ar ôl gwyliau hanner tymor yr Hydref ym mlwyddyn gyntaf yr astudiaethau TGAU - blwyddyn 10) ar yr amod bod y dysgwr yn bodloni'r meini prawf o ran oedran a phellter y cartref newydd, a'i fod, cyn newid ei breswylfa yn mynychu'r ysgol agosaf neu ysgol ddynodedig yr ALl. Byddai cludiant yn cael ei gynnig tan ddiwedd blwyddyn 11 yn unig, ar y cerbyd agosaf sydd ar gael ac o'r man casglu agosaf sydd ar gael.
- Credoau Crefyddol. Caiff cludiant ei ddarparu fel arfer os bydd rhieni yn dewis anfon dysgwyr i ysgol wirfoddol a gynorthwyir am resymau crefyddol, ar yr amod fod y dysgwr yn bodloni'r meini prawf o ran oedran ac isafswm pellter teithio, ac nad ydynt yn byw fwy nag 8 milltir o'r ysgol. Mae trefniadau ychwanegol ar gyfer Ysgol Sant Ioan Llwyd, Llanelli - gofynnwch i'r Uned Cludiant Teithwyr am wybodaeth.

Cyfrifoldeb rhieni yw trefniadau a chostau cludiant o'r cartref i'r ysgol ar gyfer disgyblion nad ydynt yn gymwys i gael cludiant am ddim. Cynghorir rhieni i gysylltu â'r Awdurdod cyn penderfynu ar eu dewis ysgol er mwyn gweld a yw'r disgybl yn gymwys i gael cludiant ysgol am ddim.

Ar sail cyfeiriad cartref y disgybl yn unig y caiff ceisiadau eu hasesu (sef

y cyfeiriad a gofrestrwyd gyda'r ysgol a'r ALl) a dim ond o’r cyfeiriad hwnnw y darperir cludiant fel arfer. Mae rhieni'n gyfrifol am roi gwybod i'r Uned Cludiant Teithwyr cyn unrhyw newid cyfeiriad, fel y gellir ailasesu cymhwysedd ar gyfer cludiant o'r cyfeiriad newydd.

NID yw hawl i gael cludiant yn cael ei throsglwyddo'n awtomatig gydag unrhyw newid cyfeiriad, hyd yn oed os yw'r cludiant wedi'i ddarparu drwy'r broses apelio.

Mae’n ofynnol i awdurdodau wneud darpariaeth ar gyfer dysgwyr sy'n byw mewn mwy nag un cyfeiriad, e.e. trefniadau rhannu gofal. Rhaid i drefniadau o'r fath fod yn barhaol a sefydlog a dim ond ar gyfer y cyfnodau hynny pan fydd dysgwr yn cael addysg a hyfforddiant (nid mewn achosion lle bydd dysgwr yn treulio penwythnos gyda rhiant mewn man gwahanol i’w gyfeiriad yn ystod yr wythnos ysgol). Gellir cael rhagor o gyngor a ffurflenni cais ar gyfer cludiant o ddau gyfeiriad oddi wrth yr Uned Cludiant Teithwyr.

C

Caiff mwyafrif y disgyblion sydd â hawl i gael cludiant ysgol am ddim eu cludo ar gerbydau sydd wedi’u contractio’n benodol i'r Awdurdod. Fodd bynnag, mae’n bosibl y gwneir defnydd o drafnidiaeth gyhoeddus hefyd. Mewn rhai amgylchiadau efallai y rhoddir lwfans milltiroedd neu grant ar gyfer rhan o’r daith neu’r daith gyfan (gweler pwynt 3 isod).

Nid yw bob amser yn bosibl trefnu bod llwybrau’r cerbydau yn pasio’n agos at gartrefi’r holl ddisgyblion, ac efallai na fydd bob amser yn bosibl trefnu bod disgyblion yn mynd ar y llwybr bws agosaf at eu cyfeiriad cartref.

Mae rhieni felly yn gyfrifol am wneud eu trefniadau eu hunain ar gyfer cludo dysgwyr yn ôl ac ymlaen o’r arhosfan ddynodedig. Fel arfer ni fydd y pellter hwn yn fwy na 1.5 milltir.

Bydd cludiant yn cael ei drefnu ar gyfer dechrau a diwedd pob diwrnod ysgol yn unig.

Mae'r ddarpariaeth o gludiant am ddim yn cael ei wneud ar y ddealltwriaeth y bydd disgyblion yn ymddwyn mewn modd sydd â pharch tuag at gyd-ddisgyblion, eiddo a diogelwch pawb. Rhaid i bob un sy’n ymwneud â darparu a defnyddio cludiant ysgol gadw at y “Côd Ymddygiad ar gyfer Teithio o’r Cartref i’r Ysgol/Coleg”. Gellir cael copïau

o’r côd ar: **www.sirgar.llyw.cymru/cartref/gwasanaethaur-cyngor/addysg-ac-ysgolion/cludiant-ysgol** neu drwy wneud cais i’r Awdurdod.

2.2 Trefniadau teithio ar gyfer dysgwyr nad ydynt yn cael cludiant am ddim

Mae'r Awdurdod yn annog dulliau cynaliadwy o deithio i'r ysgol ac oddi yno. Er enghraifft, bydd yr Awdurdod yn annog dysgwyr i gerdded, beicio neu deithio ar drafnidiaeth cyhoeddus yn hytrach nag mewn car preifat lle bo hynny'n bosibl. Diffinnir dulliau cynaliadwy o deithio fel rhai y bydd yr Awdurdod yn ystyried eu bod yn gwella lles corfforol y rhai sy'n eu defnyddio neu les amgylcheddol holl ardal yr Awdurdod Lleol neu ran ohoni.

Gellir cael gwybodaeth am fysiau lleol a gwasanaethau trên gan Traveline Cymru: **www.Traveline.Cymru** neu drwy ffonio 0800 464 0000. Mae gwybodaeth a chyngor ar gael hefyd gan y Cyngor Sir: **www.sirgar.llyw.cymru/cartref/gwasanaethaur-cyngor/teithio-ffyrdd-a-pharcio** neu drwy ffonio 01267 228 326. Mae'r Awdurdod yn gweithio gyda darparwyr trafnidiaeth gyhoeddus er mwyn annog darpariaeth addas ar gyfer teithio o'r cartref i'r ysgol lle bo hynny'n bosibl.

Mewn rhai ardaloedd, mae'r Awdurdod wedi llwyddo i ddatblygu nifer o lwybrau trafnidiaeth gyhoeddus sy'n caniatáu i ddysgwyr sy'n byw o fewn y "pellter statudol" deithio drwy dalu am docyn, yn amodol ar y lle sydd ar gael. Mae’r tâl yn daladwy i'r gyrrwr ar ddechrau pob taith, ac nid oes angen gwneud cais ymlaen llaw.

Mae gan yr Awdurdod hefyd nifer fach o seddau gwag ar gael ar rai cerbydau contract y gellir eu cynnig dros dro i'r rheiny sy'n talu ffi weinyddol fel consesiwn i ddysgwyr sy'n byw o fewn y "pellter statudol" ac sydd heb fedru cael cludiant cyhoeddus, ar yr amod fod y pellter i'r ysgol yn fwy na milltir a bod y dysgwr yn mynychu ysgol ddynodedig yr ALl neu’r ysgol agosaf. Bydd yr Awdurdod yn penderfynu faint o seddi gwag i’w cynnig a bydd yn rhoi blaenoriaeth, yn y lle cyntaf, i ddisgyblion sy'n cael prydau ysgol am ddim. Bydd unrhyw seddau sydd dros ben wedyn ar gael i ddisgyblion eraill. Cynigir pob sedd yn ôl oed gyda’r plant ifancaf yn cael blaenoriaeth. Bydd yr Awdurdod yn tynnu

unrhyw gonsesiwn yn ôl os bydd angen drwy roi saith diwrnod o rybudd ysgrifenedig. Rhaid gwneud cais am seddau gwag erbyn y dyddiad a bennir (fel arfer cyn diwedd Medi) a phenderfynir ar y ceisiadau ym mis Hydref bob blwyddyn. Mae rhagor o wybodaeth am y polisi hwn ar gael ar-lein drwy fynd i https://www.sirgar.llyw.cymru/cartref/gwasanaethaur-cyngor/addysg-ac-ysgolion/cludiant-ysgol/ lle gellir gwneud cais hefyd.

2.3 Talu Treuliau Teithio

Mewn rhai achosion mae'n bosibl na fydd cludiant cyhoeddus addas neu gerbydau contract ar gael ar gyfer taith gyfan neu ran o daith y dysgwr. Yn yr amgylchiadau hyn bydd yr Awdurdod yn cynnig lwfans milltiroedd sefydlog neu grant fel y gall rhiant neu warcheidwad gludo'r disgybl i'r ysgol (neu i fan priodol i gwrdd â cherbyd addas os yw'r pellter hwnnw'n fwy na 1.5 milltir). Dim ond os yw'r dysgwr yn gymwys i gael cludiant am ddim yn unol â'r polisi hwn, ac na all yr Awdurdod ddarparu cludiant o'r fath, y telir treuliau teithio.

2.4 Dysgwyr ag Anawsterau Dysgu/Anableddau

Bydd dysgwyr ag Anghenion Dysgu Ychwanegol yn destun i'r meini prawf cymhwyso a ddisgrifir yn adran 1 uchod. Fodd bynnag, gellir darparu cludiant hefyd i ddysgwyr nad ydynt yn bodloni'r meini prawf hyn ond lle mae'r gofyniad am gludiant wedi'i nodi fel rhan o Ddatganiad o Anghenion Dysgu Ychwanegol a gyhoeddwyd gan yr Awdurdod neu lle mae'r dysgwr yn destun y weithdrefn asesu statudol, oherwydd anawsterau dysgu y mae'r ALl yn ystyried bod cludiant felly yn "angenrheidiol".

Bydd dysgwyr yn cael eu hasesu i benderfynu ar y math a natur y cludiant arbenigol sydd ei angen, os o gwbl. Caiff yr asesiadau hyn eu hadolygu bob blwyddyn.

2.5 Ymholiadau a Chwynion

Mae rhagor o wybodaeth ynghylch y polisi hwn ar gael gan Uned Cludiant Teithwyr yr Awdurdod ym Mharc Myrddin, Waun Dew, Caerfyrddin SA31 1HQ, rhif ffôn 01267 228 313

Dylai cwynion ynghylch gweithrediad y gwasanaeth cludiant o'r cartref i'r ysgol gael eu gwneud i'r Uned Cludiant Teithwyr ym Mharc Myrddin,

Waun Dew, Caerfyrddin SA31 1HQ. Rhif Ffôn: 01267 228 326

Caiff rhieni sydd wedi cyflwyno cais am gludiant am ddim ac wedi cael eu gwrthod apelio yn erbyn y penderfyniad, a byddant yn cael gwybod am y broses apelio gyda'r hysbysiad ysgrifenedig yn gwrthod y cais

2.6 Sut mae gwneud cais am gludiant am ddim i'r ysgol
Rhaid i'r holl ddysgwyr sy'n gymwys i gael cludiant am ddim wneud cais ysgrifenedig i'r Awdurdod gan ddefnyddio'r ffurflen gais a gyhoeddwyd. Gellir cyflwyno ceisiadau ar-lein: **www.sirgar.llyw.cymru/cartref/gwasanaethaur-cyngor/addysg-ac-ysgolion/cludiant-ysgol**

Rhaid cyflwyno ceisiadau am gludiant o leiaf 15 diwrnod cyn y dyddiad cyntaf y mae angen y cludiant, neu erbyn 1 Mehefin lle mae angen y cludiant ar ddechrau'r flwyddyn academaidd newydd.

C

Os caiff y cais ei gymeradwyo, bydd yr Awdurdod yn anfon Tocyn Teithio atoch. Gyda'r Tocyn Teithio rhoddir manylion am y llwybr bws i'w ddefnyddio, ynghyd â chopi o'r "Côd Ymddygiad" y mae'n rhaid cadw ato bob amser. Bydd y Tocyn Teithio fel arfer yn cael ei gyhoeddi o fewn 15 diwrnod ar ôl gwneud y cais, er y bydd yr amserlen hon yn cael ei hymestyn yn achos ceisiadau a wnaed rhwng Mehefin a Medi, ac ni fyddant yn gymwys i ddysgwyr sy'n trosglwyddo o'r Ysgol Gynradd i'r Ysgol Uwchradd (gweler isod).

Mae'n rhaid i ddysgwyr sy'n trosglwyddo o'r Ysgol Gynradd i'r Ysgol Uwchradd gyflwyno'r cais priodol am gludiant erbyn **20 Rhagfyr 2019**. Bydd y ceisiadau'n cael eu gwirio i gadarnhau bod y dysgwr yn mynychu'r ysgol agosaf neu ysgol ddynodedig y dalgylch. Os caiff hynny ei gadarnhau caiff y cais ei asesu wedyn gan yr Uned Cludiant Teithwyr i benderfynu ar yr hawl i gludiant am ddim. Bydd yr Uned Cludiant Teithwyr yn cadarnhau neu'n gwrthod y cais am gludiant am ddim erbyn Mehefin, a chaiff Tocynnau Teithio eu hanfon at ddysgwyr cymwys ym mis Awst.

Os collir y Tocyn Teithio neu os caiff ei ddifrodi rhaid cysylltu â'r Awdurdod drwy ffonio 01267 234 567 ar unwaith er mwyn gwneud trefniadau dros dro ar gyfer teithio (lle bo modd) ac i archebu tocyn newydd. Codir tâl am Docynnau Teithio newydd.

2.7 Amodau Defnyddio Tocynnau Teithio
Rhaid cyflwyno tocynnau teithio i'r gyrrwr bws ar ddechrau pob taith a wneir. Gellir gwrthod cludiant os na ddangosir y tocyn.

Nid yw tocynnau teithio yn drosglwyddadwy, ac maent yn ddilys ar gyfer y dysgwr a enwir ar y tocyn yn unig ac ar gyfer y daith/teithiau a ddangosir ar y tocyn. Mae camddefnyddio neu ddefnydd twyllodrus o Docyn Teithio yn cael ei drin yn ddifrifol iawn, a gall olygu bod y dysgwr yn destun gweithdrefn ddisgyblu'r ysgol/coleg yn ogystal â cholli ei hawl i deithio.

Os bydd unrhyw fanylion yn newid o'r ffurflen gais wreiddiol, mae'n rhaid i chi gysylltu ag Uned Cludiant Teithwyr yr Awdurdod ar unwaith, fel y gellir newid y manylion ac ail-asesu cymhwysedd i derbyn cludiant os oes angen. Os oes angen Tocyn Teithio newydd o ganlyniad i newid o'r fath, mae'n rhaid dychwelyd y tocyn presennol ynghyd â'r cais.

C

Os nad oes angen y Tocyn Teithio arnoch mwyach, anfonwch ef yn ôl i Uned Cludiant Teithwyr yr Awdurdod oherwydd gall fod eraill yn awyddus i ddefnyddio'r sedd wag.

2.8 Cludiant i ddysgwyr sy'n hŷn na'r oedran ysgol gorfodol
Mae gan yr Awdurdod bolisi dewisol i ddarparu cludiant am ddim i ddysgwyr sy'n hŷn na'r oedran ysgol gorfodol ond dan 19 oed (neu'r rheiny sydd wedi cael eu pen-blwydd yn 19 oed ond wedi dechrau'r cwrs pan oeddent dan 19 oed ac wedi parhau i ddilyn y cwrs hwnnw) cyn belled â'u bod yn mynychu ysgol agosaf neu ddynodedig yr Awdurdod Lleol neu'r campws coleg agosaf a'u bod yn byw mwy na'r pellter statudol sef 3 milltir o'r sefydliad hwnnw. Sylwch: ni wneir darpariaeth preswyliaeth ddeuol ar gyfer dysgwyr dros yr oedran ysgol gorfodol.

Mae Llywodraeth Cymru yn gallu cynnig cymorth ariannol ar gyfer/tuag at gostau cludiant myfyrwyr sy'n derbyn addysg ôl-16. Cyflwynwyd y Lwfans Cynhaliaeth Addysg i gynnig cymhelliad ariannol i bobl ifanc o gartrefi incwm isel barhau ag addysg amser llawn neu hyfforddiant y tu hwnt i'r oedran addysg gorfodol. Mae'r cymorth ar gael i ddysgwyr sy'n mynychu ysgol neu goleg. Mae Grant Dysgu'r Cynulliad ar gael i ddysgwyr 19 oed a hŷn mewn addysg bellach. Yn ogystal, mae

Llywodraeth Cymru'n darparu cymorth ar gyfer myfyrwyr sy'n wynebu caledi a hynny drwy'r Gronfa Ariannol Wrth Gefn sy'n cael ei dosbarthu i sefydliadau addysg bellach ac addysg uwch yng Nghymru.

3. Prydau Ysgol & Grant Datblygu Disgyblion

Trosolwg

Mae Gwasanaeth Prydau Ysgol Sir Gaerfyrddin yn cynnig dewis o brydau maethlon cytbwys a gwerth yr arian i bob ysgol yn y sir. Mae prydau ysgol yn bwysig o ran dysgu sgiliau cymdeithasol i blant a chyflwyno dewisiadau bwyd gwahanol ac amrywiol.

Cynigir brecwast am ddim i ddisgyblion mewn ysgolion cynradd a chânt ddewis o bryd dau gwrs bob dydd, ac mae gan ddisgyblion ysgolion uwchradd ffreuturau sy'n cynnig dewis o brydau, byrbrydau, ffrwythau a phwdinau i ddisgyblion, sydd ar gael amser cinio ac yn yr egwyl canol bore.

Os oes gan eich plentyn anghenion dietegol arbennig dylech roi gwybod i'r ysgol a'r staff arlwyo ac fe wnaiff y gwasanaeth ei orau i ddarparu ar gyfer y gofynion hynny.

Mae'r gwasanaeth hefyd yn darparu cyfleusterau ar gyfer cynnig dŵr yfed i ddisgyblion adeg prydau bwyd.

3.1 Brecwast am ddim

Gan weithio gyda Llywodraeth Cynulliad Cymru rydym wedi cyflwyno menter brecwast am ddim mewn 94 o'n hysgolion cynradd (ym mis Medi 2019).

Mae sesiynau brecwast am ddim ar agor cyn yr ysgol ac yn darparu brecwast i ddisgyblion, sy'n cynnwys amryw o eitemau fel: Tost, grawnfwyd, sudd a ffa pob.

Mae brecwast yn cael ei gydnabod yn bryd pwysicaf y dydd, ac mae'r dystiolaeth yn dangos bod cysylltiad rhwng brecwast iach a gwella iechyd, canolbwyntio ac ymddygiad yn ein hysgolion.

3.2 Bwydlenni Prydau Ysgol

Mae ein bwydlenni yn cael eu cynllunio'n ofalus i fodloni Deddfwriaeth Maeth Cymru a'n nod yw sicrhau y gellir darparu pryd iach a maethlon ar gyfer yr holl ddisgyblion, ac y darperir ar gyfer llysieuwyr a'r disgyblion hynny sy'n dilyn diet arbennig hefyd.

Mae pryd dau gwrs mewn ysgol gynradd yn Sir Gaerfyrddin yn costio **£2.50 (Ebrill 2019)**.

Mae'n rhaid talu ymlaen llaw am bob pryd; mae'r gwasanaeth arlwyo mewn ysgolion yn y broses o weithredu cyfleuster talu ar-lein ym mhob ysgol. Hyd nes y bydd y cyfleuster hwn ar gael yn eich ysgol, gall rhieni/gwarcheidwaid dalu drwy arian parod/siec (yn daladwy i Gyngor Sir Caerfyrddin). Os oes arnoch angen copi o'n bwydlen bresennol, cysylltwch â'r Tîm Arlwyo drwy ffonio **01267 246484.**

C

3.3 Prydau Ysgol Am Ddim

Dim ond plant y mae eu rhieni neu warcheidwaid yn cael un o'r budd-daliadau canlynol sy'n gallu cael prydau ysgol am ddim:

- Cymhorthdal Incwm
- Lwfans Ceisio Gwaith (ar sail incwm)
- Cymorth o dan ran V1 o Ddeddf Mewnfudo a Lloches 1999
- Elfen warantedig o Gredyd Pensiwn y Wladwriaeth, Credyd Treth Plant, ond NAD YDYNT yn derbyn Credyd Treth Gwaith, ac nid yw eu hincwm blynyddol (fel y'i hasesir gan Gyllid y Wlad) yn fwy na £16,190 oni bai bod Credyd Treth Gwaith yn rhan o rediad pedair wythnos.
- Lwfans Cyflogaeth a Chymorth sy'n gysylltiedig ag incwm
- Credyd Cynhwysol

Sylwch: Mae gan blant sy'n derbyn un o'r budd-daliadau eu hunain hawl hefyd i gael Prydau Ysgol am Ddim.

Ble y gallaf wneud cais am Brydau Ysgol am Ddim?

Gallwch wneud cais am brydau ysgol am ddim mewn munudau ar-lein drwy ein gwefan: **www.sirgar.llyw.cymru**

Beth fydd yn digwydd nesaf?
Unwaith y byddwn yn derbyn eich ffurflen gais ar-lein, byddwn yn anelu i brosesu eich cais o fewn 5 diwrnod gwaith. Cewch wybod am y dyfarniad drwy neges e-bost neu drwy lythyr.

Adnewyddu Ceisiadau
Os ydych eisoes yn hawlio prydau ysgol am ddim i'ch plentyn, nid oes angen ailgyflwyno cais am bob blwyddyn ysgol newydd - bydd yr hawl hon yn dilyn eich plentyn yn awtomatig i gam nesaf ei addysg (e.e. ym mis Medi). Os yw hyn yn golygu symud i ysgol newydd (e.e. symud o'r ysgol gynradd i'r uwchradd) bydd yr ysgol newydd yn cael gwybod beth yw eich hawl ac ni fydd angen ailgyflwyno cais.

Os yw eich plentyn yn trosglwyddo i ysgol arall o fewn Sir Gaerfyrddin ar unrhyw adeg arall neu am unrhyw reswm arall, unwaith eto, bydd yr hawl yn dilyn eich plentyn yn awtomatig. Rhowch wybod i ni am newid o ran ysgol.

C

Beth os bydd fy amgylchiadau'n newid?
Dylech roi gwybod i'r Swyddfa Prydau Ysgol am ddim:

- Os byddwch yn dechrau gweithio
- Os bydd eich budd-daliadau yn newid
- Os bydd eich cyfeiriad yn newid
- Os oes gennych blentyn arall yn dechrau'r ysgol am y tro cyntaf
- Os nad yw'r plentyn yn byw gyda chi rhagor

Gall methu â rhoi gwybod inni am unrhyw newidiadau i'ch budd-dal/incwm olygu bod yn rhaid i chi dalu am unrhyw brydau a gafwyd pan nad oeddech yn gymwys.

Manylion cyswllt: Adain Prydau Ysgol am ddim, Yr Adran Addysg a Phlant, Adeilad 2, Parc Dewi Sant, Heol Fynnon Job, Caerfyrddin SA31 3HB, Rhif ffôn: 01267 246521 PrydauYsgolamDdim@sirgar.gov.uk

3.4 Darparu Llaeth
Mae dau gynllun ar waith gan yr Awdurdod er mwyn darparu llaeth am ddim i blant, sef y cynllun dan 5 oed a weinyddir yn unol â'r Uned Ad-daliadau Llaeth Genedlaethol (NMRU) a chynllun Cyfnod Allweddol 1 a

weinyddir yn unol â Rheoliadau Cynulliad Cenedlaethol Cymru 2001. Mae'r ddau gynllun yn derbyn cymhorthdal o dan Gynllun y GE i ddosbarthu Llaeth mewn Ysgolion.

Mae plant unigol dros 5 oed hefyd yn medru derbyn llaeth am ddim am resymau meddygol a phan fônt yn mynychu ysgolion neu unedau arbennig. Caniateir i ysgolion wneud eu trefniadau lleol eu hunain os ydynt yn dymuno cyflwyno cynlluniau llaeth sy'n talu amdanynt eu hunain.

3.5 Gwisg Ysgol, Cyfarpar, Cit Chwaraeon a Chit ar gyfer Gweithgareddau – Grant Datblygu Disgyblion (Mynediad)

C

Mae Llywodraeth Cymru wedi cyflwyno Grant Datblygu Disgyblion - Mynediad. Diben y grant hwn yw rhoi cymorth grant i deuluoedd ar incwm isel brynu:

- Gwisg ysgol gan gynnwys cotiau ac esgidiau;
- Cit chwaraeon ysgol gan gynnwys esgidiau;
- Gwisg ar gyfer gweithgareddau cyfoethogi, gan gynnwys, ond heb f od yn gyfyngedig i, sgowtiaid; geidiaid; cadetiaid; crefft ymladd; chwaraeon; celfyddydau perfformio neu ddawns;
- Cyfarpar e.e. bagiau ysgol a deunyddiau swyddfa;
- Cyfarpar arbenigol lle mae gweithgareddau cwricwlwm newydd yn dechrau megis dylunio a thechnoleg; a
- Cyfarpar ar gyfer teithiau y tu allan i oriau ysgol fel dysgu yn yr awyr agored e.e. dillad glaw

Sylwch

Mae offer TG megis ffonau symudol ac ipads wedi'u heithrio o'r cyllid hwn.

Pwy sy'n gymwys?

Mae cyllid ar gael i ddisgyblion sy'n gymwys i gael Prydau Ysgol am Ddim, sy'n mynd i'r canlynol:

- Dosbarth derbyn ysgolion cynradd a gynhelir ym mis Medi 2020;
- Blwyddyn 3 ysgolion cynradd a gynhelir ym mis Medi 2020;
- Blwyddyn 7 ysgolion uwchradd a gynhelir ym mis Medi 2020;
- Blwyddyn 10 ysgolion uwchradd a gynhelir ym mis Medi 2020;
- Disgyblion mewn ysgolion arbennig, canolfannau adnoddau

anghenion arbennig ac unedau cyfeirio disgyblion sy'n 4 neu'n 11 oed ym mis Medi 2019.

Mae'r cyllid hefyd ar gael i bob plentyn sy'n derbyn gofal o oedran ysgol gorfodol.

Mae cyllid o hyd at £125 ar gael ar gyfer pob dysgwr cymwys ac eithrio'r rhai ym Mlwyddyn 7. Bydd gan ddysgwyr cymwys ym mlwyddyn 7 hawl i gael uchafswm o £200.

Mae gan blant mewn teuluoedd sy'n derbyn y canlynol hawl i dderbyn Prydau Ysgol am Ddim:

- Cymhorthdal Incwm/Lwfans Cyflogaeth a Chymorth (yn seiliedig ar incwm);
- Lwfans Ceisio Gwaith sy'n seiliedig ar incwm;
- Credyd Treth Plant, ar yr amod nad oes ganddynt hawl i Gredyd Treth Gwaith ac nad yw eu hincwm blynyddol yn fwy na £16,190 (Cyllid a Thollau ei Mawrhydi sy'n gyfrifol am asesu lefel yr incwm blynyddol);
- Elfen warantedig Credyd Pensiwn y Wladwriaeth
- Cymorth o dan Ddeddf Mewnfudo a Lloches 1999;
- Credyd Treth Gwaith 'parhad' - y taliad y gall rhywun ei dderbyn am bedair wythnos arall ar ôl iddo beidio â bod yn gymwys i dderbyn Credyd Treth Gwaith;
- Credyd Cynhwysol – ar yr amod bod gan yr aelwyd incwm net blynyddol sydd heb fod yn fwy na £7,400

Sut mae gwneud cais?
Y dyddiad cau ar gyfer gwneud cais yw 31 Ionawr, 2021. I gael rhagor o wybodaeth ac i wneud cais am y grant hwn, ewch i: www.sirgar.llyw.cymru neu cysylltwch â ni drwy ffonio 01267 246589

4. Lwfans Cynhaliaeth Addysg (EMA)

Mae'r lwfansau hyn ar gael i fyfyrwyr sy'n hŷn na'r oedran ysgol gorfodol sy'n dewis aros ymlaen yn yr ysgol. Mae gwybodaeth lawn am y lwfansau a'r grantiau hyn, a sut i gyflwyno cais amdanynt ar gael yn yr ysgol.

5. Y Gwasanaeth Lles Addysg

Mae'r Gwasanaeth Lles Addysg yn gweithio ar ran yr Awdurdod Lleol i gefnogi presenoldeb rheolaidd yn yr ysgol. Mae'r staff yn hyrwyddo ymgysylltu â theuluoedd ac yn defnyddio dull tîm o amgylch y teulu i alluogi teuluoedd i oresgyn rhwystrau o ran presenoldeb rheolaidd. Mae gan y Gwasanaeth Lles Addysg gyfrifoldeb dirprwyedig am oruchwylio perfformiad plant; cyflogi plant; a thrwyddedau ar gyfer hebryngwyr ledled yr Awdurdod. Mae'r Gwasanaeth Lles Addysg hefyd yn gweithredu ar ran yr Awdurdod Lleol o ran gorfodi dyletswydd rhieni i ddarparu addysg briodol o dan y Ddeddf Addysg (1996) (2002). Mae'r gwasanaeth yn gweithio mewn partneriaeth ag ysgolion, gwasanaethau plant, teuluoedd a phartneriaid ehangach.

C

6. Ymddiriedolaethau Elusennol

Mae’r Awdurdod yn gweinyddu nifer o gronfeydd ymddiriedolaeth elusennol sy’n gallu cynnig cymorth tuag at gostau rheiny sy’n mynychu cyrsiau addysg bellach neu addysg uwch. Yn bennaf, mae pob un o’r cronfeydd ymddiriedolaeth hyn wedi’u sefydlu er budd plant sydd wedi mynychu ysgol neu ysgolion penodol yn y Sir - er dylid nodi bod rhai ohonynt yn cynnig cymorth ariannol i gefnogi myfyrwyr o unrhyw ran o’r Sir. Dylid gofyn am fanylion pellach am gymorth ariannol o gronfeydd ymddiriedolaeth oddi wrth bennaeth yr ysgol neu fynd i'n gwefan: **www.sirgar.llyw.cymru/cartref/gwasanaethaur-cyngor/addysg-ac-ysgolion/cymorth-ariannol/cronfeydd-ymddiriedolaethau-elusennol**

7. Y Gwasanaeth Gyrfaoedd

Nod Gyrfa Cymru yw helpu pobl ifainc wneud y penderfyniadau anodd hynny am eu dyfodol. Mae gan y gwasanaeth y wybodaeth arbenigol ddiweddaraf am addysg, hyfforddiant a chyflogaeth, ac fel arfer, bydd Cynghorwyr Gyrfaoedd yn gweld plant yn yr ysgol o Flwyddyn 9 yn yr ysgol uwchradd ymlaen, i’w helpu i gynllunio eu dyfodol drwy:-

- rhoi cyngor am ba bynciau i’w hastudio, ac arwyddocâd eu dewis; cynnig cymorth wrth benderfynu ar yrfa;

- rhoi cymorth iddynt lunio cynllun gweithredu ar gyfer eu gyrfa;
- rhoi gwybodaeth am swyddi, gyrfaoedd, addysg bellach, addysg uwch a'r nifer fawr o gyrsiau hyfforddiant sydd ar gael;
- rhoi gwybod iddynt am swyddi gwag, cyfleoedd hyfforddiant, a chyrsiau coleg, gofynion a cheisiadau mynediad;
- rhoi cymorth arbenigol i'r rhai hynny sydd ag anabledd, a hyrwyddo cyfle cyfartal, beth bynnag yw'r amgylchiadau.

Mae Gyrfa Cymru yn ceisio sicrhau bod rhieni a gwarcheidwaid yn ymwybodol o'r holl wasanaethau a gynigir ac mae'n annog rhieni i gyfranogi ym mhob rhan o'r rhaglen arweiniad gyrfaol. Er mwyn sicrhau cyfranogiad rhieni mae Gyrfa Cymru yn cynnig gwasanaeth hyblyg sy'n ymateb i anghenion rhieni o safbwynt amser, llefydd a chyd-destun ac sy'n cynnwys trafodaethau unigol â rhieni yn yr ysgol, mewn canolfannau gyrfaoedd neu mewn cyfarfodydd rhieni a digwyddiadau gyrfaoedd.

Gellir cysylltu â Chynghorwyr Gyrfaoedd drwy'r ysgol neu drwy Gyrfa Cymru:- Rhif Ffôn:- **0800 028 4844.**

Gwe-sgwrs: www.gyrfacymru.com

gallwch siarad ag ymgynghorydd gan ddefnyddio negeseua gwib rhwng 9am a 5pm o ddydd Llun i ddydd Iau, rhwng 9am a 4.30pm ddydd Gwener.

E-bost: www.gyrfacymru.com

e-bostiwch eich ymholiad neu'ch cwestiwn a byddwn ni'n ateb o fewn dau ddiwrnod gwaith

Dilynwch ni ar: facebook, twitter.

8. Gwasanaeth Gwybodaeth i Deuluoedd Sir Gaerfyrddin

Mae'r Gwasanaeth Gwybodaeth i Deuluoedd yn darparu gwybodaeth dwyieithog, diduedd a di-dâl ynghylch amrywiaeth eang o ddewisiadau gofal plant, gweithgareddau i blant a materion yn ymwneud â chymorth i deuluoedd. Mae hyn yn cynnwys talu am ofal plant a gweithio ym maes gofal plant, gwybodaeth am feithrinfeydd,

gwarchodwyr plant, clybiau ar ôl ysgol, cylchoedd chwarae a grwpiau rhieni a phlant bach. Mae'r Gwasanaeth Gwybodaeth i Deuluoedd ar gael i rieni, gofalwyr, cyflogwyr a gweithwyr proffesiynol yn Sir Gaerfyrddin.

Cysylltwch â'r Gwasanaeth:

- argaeledd a chyfleusterau gofal plant
- ymddygiad a datblygiad plant
- addysg a Gwasanaethau Dysgu fel Teulu
- gwasanaethau iechyd a lles
- grwpiau cymorth ar gyfer rhieni a theuluoedd
- cyfleusterau chwarae, chwaraeon a hamdden eraill
- aros yn ddiogel
- gwasanaethau lleol a chenedlaethol ar gyfer plant ac oedolion sydd ag anableddau.

. . a llawer, llawer mwy.

C

Yn ogystal â'ch helpu'n uniongyrchol, gall y Gwasanaeth Gwybodaeth i Deuluoedd lleol eich cyfeirio at asiantaethau a sefydliadau eraill hefyd.

Gallwch gysylltu â'r gwasanaeth fel a ganlyn:
Rhif Ffôn: **(01267) 246555**
e-bost: gwybplant@sirgar.gov.uk
Gwefan: http://fis.carmarthenshire.gov.wales
Gwasanaeth Testun GGD: Nodwch 'Plant' ar ddechrau eich neges a'i hanfon at **07786 202747**

9. Y Cynnig Gofal Plant

O Ionawr 2019, bydd rhieni cymwys sy'n gweithio yn Sir Gaerfyrddin ac sydd â phlant 3 a 4 oed, yn derbyn cyfanswm o hyd at 30 awr o addysg gynnar a gofal plant yn ystod y tymor. Bydd yr addysg gynnar am ddim a ddarperir ar hyn o bryd gan y Cyfnod Sylfaen yn rhan o'r cynnig hwn. Am 9 wythnos o'r flwyddyn, y tu allan i'r tymor, bydd rhieni cymwys yn derbyn 30 awr yr wythnos o ofal plant.

Rydych yn gymwys ar gyfer y cynnig gofal plant os:

- oes gennych blentyn o'r oedran perthnasol (o'r tymor ar ôl eu 3ydd

pen-blwydd nes eu bod yn dechrau'r ysgol yn llawn amser)

- ydych yn gweithio ac yn ennill o leiaf swm cyfwerth ag 16 awr ar yr Isafswm Cyflog Cenedlaethol neu'r Cyflog Byw Cenedlaethol, hyd at £100,000 fesul rhiant.

I gael rhagor o wybodaeth, cysylltwch â Gwasanaeth Gwybodaeth i Deuluoedd Sir Gaerfyrddin:

01267 246555

https://fis.carmarthenshire.gov.wales

10. Cynllun Ysgolion Iach

Mae'r Cynllun Ysgolion Iach wedi bod yn gweithredu'n llwyddiannus ers Medi 2001 a bellach mae'r holl ysgolion cynradd, ysgolion uwchradd a sefydliadau dysgu ychwanegol yn Sir Gaerfyrddin yn rhan o'r fenter.

Mae'r 'Ysgol Iach' yn un sy'n cymryd cyfrifoldeb am gynnal a hyrwyddo iechyd pawb sy'n 'dysgu, gweithio, chwarae a byw' ynddi drwy ymgorffori'r saith thema iechyd ym mhob agwedd ar brofiadau dysgu disgyblion.

- rhoi cymorth arbenigol i'r rhai hynny sydd ag anabledd, a hyrwyddo cyfle

Y Saith Pwnc yw:

- Bwyd a Ffitrwydd
- Iechyd Meddyliol ac Emosiynol a Llesiant
- Datblygiad Personol a Pherthnasoedd
- Defnyddio a chamddefnyddio sylweddau
- Yr Amgylchedd
- Diogelwch
- Hylendid

Mae'r fenter yn cefnogi Cwricwlwm newydd Cymru o ran plant a phobl ifanc iach ac mae'n cefnogi Fframwaith Addysg Bersonol a Chymdeithasol yn sylweddol.

Mae'n rhaid i ysgolion symud drwy bum cam o'r cynllun o fewn pedwar

C

maes, sef Arweinyddiaeth a Chyfathrebu, Y Cwricwlwm, Ethos a'r Amgylchedd a Chynnwys Teuluoedd a'r Gymuned. Ar ôl cwblhau'r camau, dyfernir plac i'r ysgolion. Y Wobr Ansawdd Genedlaethol yw'r wobr uchaf y gellir ei chyflawni yn y cynllun ac ar hyn o bryd mae 7 ysgol yn gweithio tuag at statws y Wobr Ansawdd Genedlaethol yn Sir Gaerfyrddin. Y Wobr Ansawdd Genedlaethol yw'r wobr uchaf y gellir ei chyflawni yn y cynllun ac mae 3 ysgol eisoes wedi ennill y wobr fawreddog hon.

I gael rhagor o wybodaeth am y Cynllun Ysgolion Iach, cysylltwch â

Catrin Rees, Cydgysylltydd Ysgolion Iach drwy ffonio **(01267) 246622**

C

11. Datblygu Cynaliadwy a Dinasyddiaeth Fyd-eang, Eco-ysgolion, Ysgolion Masnach Deg a Chysylltiadau Ysgolion Rhyngwladol

Mae'r Wobr Eco-Ysgolion yn fenter ryngwladol sy'n cael ei gweinyddu gan Cadwch Gymru'r Daclus ac wedi'i mabwysiadu gan y Sir i annog disgyblion i ymwneud â materion amgylcheddol a datblygu cynaliadwy.

Mae'r meysydd pwnc yn cynnwys: Sbwriel, Lleihau Gwastraff, Cludiant, Byw'n Iach, Ynni, Dŵr, Tir yr Ysgol a Dinasyddiaeth Fyd-eang. Mae disgyblion yn cymryd rolau allweddol yn y broses o wneud penderfyniadau felly mae'r rhaglen Eco-Ysgolion yn ymestyn dysgu y tu hwnt i'r ystafell ddosbarth ac yn helpu i ddatblygu dinasyddiaeth gyfrifol gartref ac yn y gymuned ehangach hefyd.

Mae'r rhaglen yn gysylltiedig â Chynllun Ysgolion Iach a Chynllun Ysgolion Masnach Deg a gydnabyddir ac a gefnogir gan Lywodraeth Cymru. Mae pob ysgol yn Sir Gaerfyrddin wedi cofrestru ar gyfer y Rhaglen Eco-ysgolion, mae 98 wedi ennill o leiaf un Faner Werdd ac mae 49 wedi derbyn Gwobr Platinwm Eco-Ysgolion am gynnal eu gwaith rhagorol am wyth mlynedd neu fwy.

Mae Sir Gaerfyrddin yn sir Masnach Deg ac yn cefnogi ei hysgolion gyda'r Rhaglen Ysgolion Masnach Deg. Yn ôl astudiaeth ddiweddar, daethpwyd i'r casgliad fod dysgu am fasnach deg yn helpu dysgwyr i

ddeall rhyngddibyniaeth a gwneud cysylltiadau yn ogystal â'u grymuso nhw i gael llais a rhannu eu barn eu hunain. Mae 20 o ysgolion ar hyn o bryd wedi cyrraedd lefel uchaf y wobr, Cyflawni'nDeg.

Yn ogystal, caiff Dinasyddiaeth Fyd-eang ei hyrwyddo drwy gefnogi cysylltiadau ag ysgolion mewn rhannau eraill o Ewrop drwy'r prosiect arloesol Walk the Global Walk a Rhaglen Erasmus+. Mae nifer cynyddol o ysgolion hefyd yn sefydlu partneriaethau gydag ysgolion yn Lesotho yn Affrica drwy raglen Cysylltu Dosbarthiadau.

I gael rhagor o wybodaeth ynghylch yr uchod, ewch i: www.eco-schoolswales.org

www.fairtradewales.com www.walktheglobalwalk.eu

www.connecting-classrooms.britishcouncil.org

neu cysylltwch â Polly Seton, Swyddog Cysylltu Ysgolion Rhyngwladol a Dinasyddiaeth Byd-eang: pseton@sirgar.gov.uk

07792673617

C

ADRAN CH – Crynodeb o Ddisgyblion ac Ysgolion Sir Gaerfyrddin

Ysgolion Meithrin	1
Ysgolion Cynradd	95
Ysgolion Arbennig	2
Ysgolion Uwchradd	12
CYFANSWM:	**110**

CYFANSWM Y DISGYBLION (Ionawr 2019)

Ysgolion Cynradd	15,902
Ysgolion Uwchradd	11,064

D

Gellir cael rhagor o wybodaeth am ysgolion unigol a gweld eu gwefannau trwy ddilyn y ddolen gyswllt ganlynol:
http://www.carmarthenshire.gov.wales/home/residents/educati o n-schools/find-a-school.aspx#.Wd4v5_nyuUl

Nodir y manylion cyswllt ynghanol y llyfryn hwn

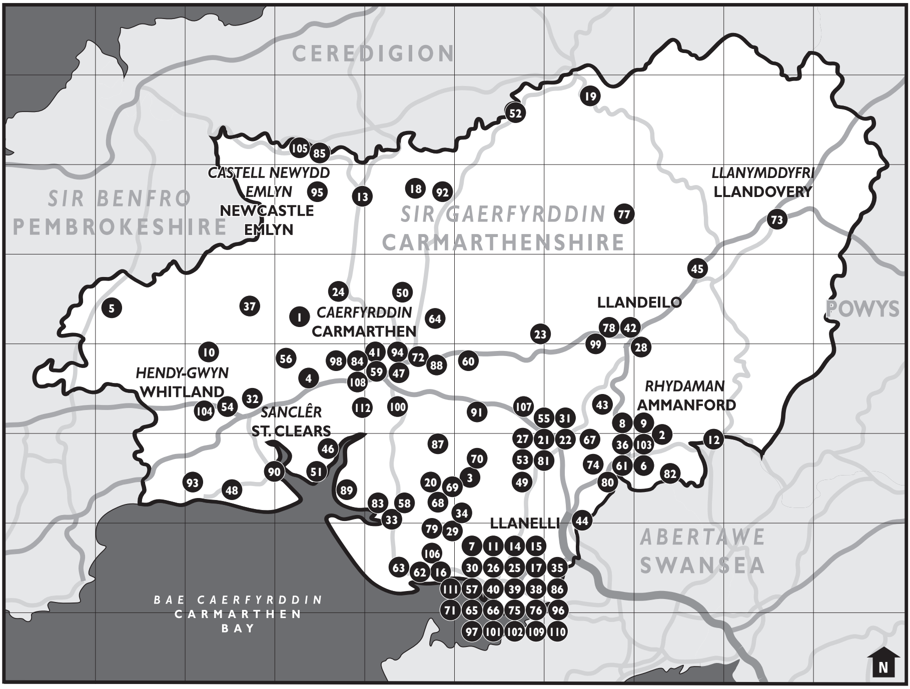

Not to Scale

Ysgolion Cynradd Cymunedol

1. Abernant
2. Meithrin Rhydaman / Ammanford Nursery
3. Bancffosfelen
4. Bancyfelin
5. Beca
6. Betws
7. Bigyn
8. Blaenau
9. Bro Banw
10. Bro Brynach
11. Bryn
12. Brynaman
13. Brynsaron
14. Brynsierfel
15. Brynteg
16. Burry Port
17. Bynea
18. Cae'r Felin
19. Carreg Hirfaen
20. Carwe
21. Cefneithin
22. Cross Hands
23. Cwrt Henri
24. Cynwyl Elfed
25. Dafen
26. Dewi Sant
27. Dr-fach
28. Ffairfach
29. Pump Heol / Five Roads
30. Ffwrnes
31. Gorslas
32. Griffith Jones
33. Gwenllian
34. Gwynfryn
35. Gymraeg Llangennech
36. Gymraeg Rhydaman
37. Hafodwenog
38. Halfway
39. Hendy
40. Heol Hen / Old Road
41. Treioan / Johnstown
42. Llandeilo
43. Llandybie
44. Llanedi
45. Llangadog
46. Llangain
47. Llangynnwr
48. Llanmiloe
49. Llannon
50. Llanpumsaint
51. Llansteffan
52. Llanybydder
53. Llechyfedach
54. Llys Hywel
55. Meidrim
56. Maes y Morfa
57. Mynyddygarreg
58. Myrddin
59. Nantgaredig
60. Parcyrhun

Ysgolion Cynradd Cymunedol

61. Parc y Tywyn
62. Penbre / Pembrey
63. Peniel
64. Pen Rhos
65. Penygaer
66. Pen-groes
67. Ponthenri
68. Pontiets
69. Pontyberem
70. Pwll
71. Parc Waundew / Richmond Park
72. Rhys Prichard (Llanymddyfri)
73. Saron
74. Stebonheath
75. Swiss Valley
76. Talyllychau / Talley
77. Teilo Sant
78. Trimsaran
79. Tycroes
80. Tymbl
81. Y Bedol
82. Y Castell
83. Y Dderwen
84. Y Ddwylan
85. Y Felin
86. Y Fro

Ysgolion Cynradd Gwirfoddol Rheoledig

87. Abergwili
88. Glanyfferi / Ferryside
89. Lacharn / Laugharne
90. Llanddarog
91. Llanllwni

Ysgolion Cynradd Gwirfoddol Cymorthedig

92. Model
93. Penboyr
94. Pentip
95. St. Mary's, Llanelli
96. St. Mary's, Carmarthen

Ysgolion Uwchradd

97. Bro Dinefwr
98. Bro Myrddin
99. Bryngwyn
100. Coedcae
101. Dyffryn Aman
102. Dyffryn Taf
103. Emlyn
104. Glan y môr
105. Maes y Gwendraeth
106. Queen Elizabeth High
107. Strade

E

Ysgol Uwchradd Gymorthedig

108. St. John Lloyd

Ysgolion Arbennig

109. Heol Goffa
110. Rhydygors

Allwedd

*Disgyblion	Nifer o ddisgyblion ar y gofrestr yn Ionawr 2019
**ND	Nifer Derbyn

Key

*Pupils	Number of pupils on roll in January 2019 (inc. nursery)
**AN	Admission Number
*** Applications	Total Number of applications received for normal age entry (N2/N1/Y7) including 1st, 2nd, 3rd, etc. Reference for 2018/19

Ysgol Meithrin | Nursery School				Capacity				
Enw'r Ysgol/Name of School Enw Pennaeth/Headteacher Name Manylion Cyswllt/Contact Details Est No.	Categori Iaith Language Category	Ystod Oed Age Range	*Disgyblion / Pupils	Cyn-Derbyn/ Pre Reception	Derbyn a Uwch/ Reception +	Total	**ND / AN	*** Ceisiadau/ Applications 2018/2019
Ysgol **Feithrin Rhydaman/Ammanford Nursery** School 1000 Mrs N Phillips Stryd Fawr, Rhydaman/Ammanford,SA18 2NS admin@meithrin.ysgolccc.cymru Rhif ffôn/Tel: 01269 592605	DS	3-5	99	95	0	95	31	125

Ysgol Gynradd Gymunedol | Community Primary Schools				Capacity				
Enw'r Ysgol/Name of School Enw Pennaeth/Headteacher Name Manylion Cyswllt/Contact Details **Est No.**	Categori Iaith Language Category	Ystod Oed Age Range	*Disgyblion Pupils	Cyn- Derbyn/ Pre Reception	Derbyn a Uwch/ Reception +	Cyfan swm Total	**ND/ AN	*** Ceisiadau/ Applications 2018/2019
2170 Ysgol Gynradd Gymunedol **Abernant** Community Primary School Mrs G Jenkins Abernant, Caerfyrddin/Carmarthen SA33 5RR admin@abernant.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01267 281418	WM	4 -11	21	6	46	52	6	2
2018 Ysgol Gynradd **Bancffosfelen** Primary School* Miss M Langabeer, Bancffosfelen, Llanelli. SA15 5DR admin@bancffosfelen.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01269 870272	WM	4 -11	49	12	86	98	12	10
2034 Ysgol **Bancyfelin** School Mrs T Jones, Bancyfelin,Caerfyrddin/Carmarthen, SA335ND admin@bancyfelin.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01267 211276	WM	4-11	43	8	56	64	8	13
2180 Ysgol Gynradd **Beca** Primary School Mr M Lemon, Efailwen,Clunderwen,SA66 7UX admin@beca.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01994 419423	WM	4-11	68	9	72	81	10	9
2043 Ysgol Gynradd **Betws** Primary School Mrs C James, Betws, Rhydaman/Ammanford, SA18 2HE admin@betws.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01269 592986	TR	3-11	74	14	104	118	14	25

*Subject to change pending potential School Modernisation Proposals

Ysgol Gynradd Gymunedol | Community Primary Schools				Capacity				
Enw'r Ysgol/Name of School Enw Pennaeth/Headteacher Name Manylion Cyswllt/Contact Details Est No.	Categori Iaith Language Category	Ystod Oed Age Range	*Disgyblion Pupils	Cyn- Derbyn/ Pre Reception	Derbyn a Uwch/ Reception +	Cyfan swm Total	**ND/ AN	Ceisiadau/ Number of N2 Applications 2017/2018
2374 Ysgol Gynradd **Bigyn** Primary School Mr M Howells, Bigyn Park Terrace, Llanelli. SA15 1DH admin@bigyn.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01554 771817	EM	3-11	230	30	210	240	30	53
2052 Ysgol Gynradd **Blaenau** Primary School Mrs N Thomas, Blaenau, Rhydaman/Ammanford, SA18 3BQ admin@blaenau.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01269 850583	WM	4 -11	36	12	87	99	12	3
2392 Ysgol **Bro Banw** Mr P Evans, Adran Babanod, Heol Walter, Rhydaman; Infant Department, Walters Road, Ammanford, SA18 2NF Uned Iau, Stryd Fawr, Rhydaman Junior Unit, High Street, Ammanford,SA18 2NS admin@banw.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01269 592481	DS	4-11	409	28	495	523	M/N-28 KS1-70 KS2-70	61
2389 Ysgol **Bro Brynach** Mr M Lemon, Llanboidy, Hendygwyn/Whitland SA34 0EL admin@brobrynach.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01994 448268	WM	3-11	82	15	105	120	15	11
2120 Ysgol Gynradd Cymunedol **Bryn** Community Primary School Mr S Thomas, Gelli Road, Bryn, Llanelli. SA14 9TT admin@bryn.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01554 821124	EM	3-11	216	39	216	255	30	46

2168 Ysgol Gymraeg **Brynsierfel** Mrs J Davies, Brynsierfel, Llanelli, SA14 9HD admin@brynsierfel.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01554 758582	WM	3-11	207	33	210	243	30	41
2390 Ysgol **Bryn Teg** Mr G Jones, Trallwm Road, Llwynhendy, Llanelli. SA14 9ET admin@brynteg.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01554 776168	EM	3-11	248	28	210	238	30	60
2169 Ysgol Gynradd **Brynaman** Primary School Mr L James, Brynaman, Rhydaman/Ammanford, SA18 1AH admin@brynaman.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01269 822108	WM	3-11	287	32	228	260	32	51
2104 Ysgol Gynradd **Brynsaron** Primary School Mrs E Evans, Llangeler, Llandysul. SA44 5EB admin@brynsaron.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01559 370575	WM	4-11	42	14	117	131	16	6
2394 Ysgol Gynradd Gymenudol **Porth Tywyn / Burry Port** Community Primary School Ms A J Williams, Elkington Park, Porth Tywyn/Burry Port, SA16 6AU admin@burryport.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01554 833460	EM	3-11	205	41	210	251	30	45
2121 Ysgol **Bynea** School Mrs T G Morgan, Saron Road, Bynea, Llanelli. SA14 9LT admin@bynea.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01554 750329	EM	3-11	177	19	138	157	19	36
2387 Ysgol **Cae'r Felin** School Mrs S Davies, Pencader. SA39 9AA admin@caerfelin.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01559 389151	WM	4-11	83	13	96	109	13	12

F

Ysgol Gynradd Gymunedol | Community Primary Schools				Capacity				
Enw'r Ysgol/Name of School Enw Pennaeth/Headteacher Name Manylion Cyswllt/Contact Details Est No.	Categori Iaith Language Category	Ystod Oed Age Range	*Disgyblion Pupils	Cyn- Derbyn/ Pre Reception	Derbyn a Uwch/ Reception +	Cyfan swm Total	**ND/ AN	Ceisiadau/ Number of N2 Applications 2017/2018
2386 Ysgol **Carreg Hirfaen** Mr A Jones-Evans, Cwmann, Llanbed/Lampeter, SA48 8ET admin@hirfaen.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01570 422391	WM	4-11	154	18	160	178	22	36
2020 Ysgol Gynradd **Carwe** / **Carway** Primary School Mrs R Evans, Carwe, Cydweli/Kidwelly, SA17 4HE admin@carwe.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01269 860565	WM	4-11	55	13	111	124	15	8
2000 Ysgol Gynradd **Cefneithin** Primary School Mrs B Owen, Cefneithin, Llanelli. SA14 7DE admin@cefneithin.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01269 842061	WM	4-11	89	12	85	97	12	26
2008 Ysgol Gynradd **Cross Hands** Primary School Mrs M W Jones, Cross Hands, Llanelli. SA14 6SU admin@crosshands.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01269 842764	WM	3-11	132	30	138	168	19	31
2067 Ysgol Gynradd **Cwrt Henri** Primary School Mr G Richards, Cwrt-henri, Caerfyrddin/Carmarthen, SA32 8RX admin@cwrthenri.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01558 668588	WM	4-11	43	6	48	54	6	9
2187 Ysgol Gynradd Gymynedol **Cynwyl Elfed** Community Primary School, Mrs G Jenkins - Cynwyl Elfed, Caerfyrddin/Carmarthen, SA33 6TR admin@cynwylelfed.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01267 281407	WM	4-11	67	11	83	94	11	10

Ysgol Gynradd **Dafen** Primary School **2123** Mrs I Greville, Lon yr Ysgol, Dafen, Llanelli. SA14 8LL admin@dafen.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01554 773290	EM	3-11	164	23	140	163	20	28
Ysgol Gymraeg **Dewi Sant** **2371** Mrs A Clwyd-Davies, Rhodfa Bryndulais Avenue, Llanelli, SA14 8RS admin@dewisant.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01554 750081	WM	3-11	482	54	365	419	60	99
Ysgol Gynradd **Drefach** Primary School **2001** Mrs M W Jones, Drefach, Llanelli, SA14 7AN admin@drefach.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01269 841564	WM	4-11	53	10	71	81	10	18
Ysgol Gynradd **Ffairfach** Primary School **2061** Mr G Richards, Ffairfach, Llandeilo. SA19 6SY admin@ffairfach.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01558 822796	WM	4-11	106	12	90	102	12	9
Ysgol Gynradd **Pum Heol/Five Roads** Primary School* **2128** Mrs E Rumble, Pum Heol/Five Roads, Llanelli, SA15 5EX admin@fiveroads.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01269 860498	WM	4-11	91	11	90	101	12	12
Ysgol Gymunedol **Ffwrnes** **2135** Mrs C Lloyd Jenkins, Rhodfa Denham Avenue, Llanelli, SA15 4DD admin@furnace.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01554 758589	WM	3-11	460	60	420	480	60	106
Ysgol Gynradd **Gorslas** Primary School* **2007** Mrs B Owen, Gorslas, Llanelli. SA14 6RS admin@gorslas.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01269 842929	WM	4-11	144	13	97	110	13	29
Ysgol **Griffith Jones*** **2384** Mr E Davies, Heol yr Orsaf/Station Road, San Cler/St. Clears, SA33 4BT admin@griffith.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01994 230589	DS	3-11	325	42	295	337	42	52

*Subject to change pending potential School Modernisation Proposals

Ysgol Gynradd Gymunedol | Community Primary Schools				Capacity				
Enw'r Ysgol/Name of School Enw Pennaeth/Headteacher Name Manylion Cyswllt/Contact Details **Est No.**	Categori Iaith Language Category	Ystod Oed Age Range	*Disgyblion Pupils	Cyn- Derbyn/ Pre Reception	Derbyn a Uwch/ Reception +	Cyfan swm Total	**ND/ AN	Ceisiadau/ Number of N2 Applications 2017/2018
2370 Ysgol Gymraeg **Gwenllian** Mr A Barnett, Heol yr Orsaf/Station Road, Cydweli/Kidwelly, SA17 4UT admin@gwenllian.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01554 890523	WM	3-11	117	17	123	140	17	21
2019 Ysgol Gynradd **Gwynfryn** Primary School Mrs R Evans, Heol y Meinciau, Pontiets, Llanelli, SA15 5SN admin@gwynfryn.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01269 860665	WM	4-11	62	11	85	96	10	13
2182 Ysgol Gynradd **Hafodwenog** Primary School Dr. C James, Trelech, Carmarthen, SA33 6RU admin@hafodwenog.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01994 484427	WM	4-11	42	10	76	86	10	6
2188 Ysgol Gynradd **Halfway** Primary School Mrs J K Thomas, Havard Road, Llanelli, SA14 8SA admin@halfway.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01554 758601	EM	3-11	237	30	210	240	30	44
2131 Ysgol Gynradd **Hendy** Primary School* Mrs R Kenny, Hendy, Pontarddulais, SA4 0XD admin@hendy.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01792 882940	DS	4-11	182	19	174	193	24	36
2114 Ysgol Gynradd **Tre-Ioan/ Johnstown** Primary School Mr K McComas, Tre-Ioan/Johnstown, Caerfyrddin/Carmarthen, SA31 3HS admin@johnstown.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01267 236653	EM	3-11	484	39	420	459	60	93

Ysgol Gynradd **Llandeilo** Primary School **2185** Mrs K L Towns, 20 Rhosmaen Street, Llandeilo, SA19 6LU admin@llandeilo.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01558 822498	EM	3-11	211	37	216	253	30	37
Ysgol Gynradd **Llandybie** Primary School* **2181** Mrs R Pritchard, Parc y Llan, Llandybie, Rhydaman/Ammanford, SA18 3JB admin@llandybie.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01269 850243	TR	3-11	238	38	200	238	28	41
Ysgol Gynradd **Llanedi** Primary School * **2057** Miss S Rees, Ebenezer Road, Llanedi, Pontarddulais, Abertawe/Swansea, SA4 0FB admin@llanedi.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01792 882824	EW	4-11	31	5	39	44	5	6
Ysgol Gynradd **Llangadog** Primary School* **2080** Mrs A Moore, Llangadog. SA19 9HP admin@llangadog.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01550 777519	WM	4-11	93	12	104	116	8	12
Ysgol Gynradd **Llangain** Primary School **2009** Mrs T Jones, Heol yr Ysgol/School Rd, Llangain, Caerfyrddin/Carmarthen, SA33 5AE admin@llangain.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01267 241478	WM	3-11	39	7	54	61	7	9
Ysgol Gymraeg **Llangennech** **2396** Mr G. Anderson, Maes y Dderwen, Llangennech, Llanelli. SA14 8YB admin@gennechb.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01554 820284	WM	3-11	439	60	420	480	60	76

*Subject to change pending potential School Modernisation Proposals

F

Ysgol Gynradd Gymunedol | Community Primary Schools				Capacity				
Enw'r Ysgol/Name of School Enw Pennaeth/Headteacher Name Manylion Cyswllt/Contact Details **Est No.**	Categori Iaith Language Category	Ystod Oed Age Range	*Disgyblion Pupils	Cyn- Derbyn/ Pre Reception	Derbyn a Uwch/ Reception +	Cyfan swm Total	**ND/ AN	Ceisiadau/ Number of N2 Applications 2017/2018
Ysgol Gynradd **Llangynnwr/ Llangunnor** Primary School* **2173** Mr A Davies, Lon Penymorfa Lane, Pensarn, Caerfyrddin/Carmarthen, SA31 2NN admin@llangunnor.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01267 237841	DS	3-11	314	36	265	301	37	66
Ysgol Gynradd **Llanmiloe** Primary School* **2119** Mrs J Phillips, Llanmiloe, Pendine. SA33 4TU admin@llanmiloe.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01994 453217	EM	4-11	64	6	59	65	8	8
Ysgol Gynradd **Llannon** Primary School **2167** Miss M Langabeer, Heol y Nant, Llannon, Llanelli. SA14 6AE admin@llannon.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01269 841563	WM	4-11	101	19	93	112	13	12
Ysgol Gynradd **Llanpumsaint** Primary School **2109** Mrs G Jenkins, Llanpumsaint, Caerfyrddin / Carmarthen, SA33 6BY admin@llanpumsaint.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01267 253446	WM	4-11	30	5	45	50	6	1
Ysgol Gynradd Gymunedol **Llansteffan** Community Primary School **2166** Mrs T Jones, Llansteffan, Caerfyrddin/Carmarthen, SA33 5LN admin@llansteffan.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01267 241479	WM	4-11	40	6	56	62	8	10
Ysgol Gynradd **Llanybydder** Primary School **2184** Mr G Jones, Troed-y-Bryn, Llanybydder, SA40 9RN admin@llanybydder.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01570 480639	WM	4-11	71	10	90	100	12	10

2003 Ysgol Gynradd **Llechyfedach** Primary School Mrs N Thomas Samuel, Heol Bethania, Tymbl Uchaf/Upper Tumble, Llanelli, SA14 6DT admin@llechyfedach.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01269 841385	WM	4-11	103	17	129	146	18	22
2098 Ysgol **Llys Hywel*** Mrs V Roberts, Market St, Hendygwyn/Whitland. SA34 0QB admin@hendygwyn.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01994 240238	DS	4-11	148	24	140	164	20	24
2393 Ysgol **Maes y Morfa** Mrs L Jones, Olive Street, Morfa, Llanelli, SA15 2AP. admin@maesymorfa.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01554 772945	EM	3-11	216	30	210	240	30	45
2037 Ysgol Gynradd Gymunedol **Meidrim** Community Primary School Mrs C Jones, Meidrim, Caerfyrddin/Carmarthen, SA33 5QN admin@meidrim.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01994 230500	WM	4-11	21	6	48	54	6	9
2112 Ysgol Gynradd **Mynyddygarreg** Primary School Mr S Jones, Mynyddygarreg, Cydweli/Kidwelly,SA17 4RL admin@mynyddygarreg.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01554 890506	WM	4-11	35	6	49	55	7	11

*Subject to change pending potential School Modernisation Proposals

F

Ysgol Gynradd Gymunedol | Community Primary Schools				Capacity				
Enw'r Ysgol/Name of School Enw Pennaeth/Headteacher Name Manylion Cyswllt/Contact Details **Est No.**	Categori Iaith Language Category	Ystod Oed Age Range	*Disgyblion Pupils	Cyn- Derbyn/ Pre Reception	Derbyn a Uwch/ Reception +	Cyfan swm Total	**ND/ AN	Ceisiadau/ Number of N2 Applications 2017/2018
2171 Ysgol Gynradd **Myrddin** Primary School Mr J D Parker, Heol Disgwylfa, Caerfyrddin/Carmarthen,SA31 1TE admin@myrddin.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01267 232626	EM	3-11	98	13	110	123	15	30
2194 Ysgol Gynradd **Nantgaredig** Primary School Mr S Griffiths, Heol yr Orsaf/Station Road, Nantgaredig, Caerfyrddin/Carmarthen, SA32 7LG admin@nantgaredig.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01267 290444	WM	3-11	188	30	202	232	28	25
2159 Ysgol Gymunedol **Heol Hen/ Old Road** Community School Mrs N Neave, Heol Hen/Old Road, Llanelli, SA15 3HW admin@oldroad.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01554 773822	EM	4-11	173	30	210	240	30	22
2050 Ysgol Gynradd **Parcyrhun** Primary School Mrs B Martin, Villiers Road, Rhydaman/Ammanford, SA18 3HB admin@parcyrhun.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01269 593398	DS	4-11	223	27	194	221	27	54
2177 Ysgol Gymraeg **Parc y Tywyn** Mr C Davies, Heol y Bardd, Porth Tywyn/Burry Port, SA16 0NL. admin@parcytywyn.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01554 832101	WM	3-11	270	45	315	360	45	34
2178 Ysgol **Penbre/ Pembrey** School* Mrs H L Jacob, Ashburnham Road, Pembrey, Llanelli, SA16 0TP admin@pembrey.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01554 832207	EM	3-11	241	24	216	240	30	35

Ysgol Gymunedol **Peniel** Community School **2014** Miss E Powell, Peniel, Caerfyrddin/Carmarthen, SA32 7AB admin@peniel.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01267 234296	WM	4-11	109	15	105	120	15	24
Ysgol **Pen Rhos,** **2395** Mr J Cudd, Heol Copperworks Road, Llanelli, SA15 2NG. admin@maesllyn.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01554 775778	DS	3-11	459	60	420	480	60	86
Ysgol Gynradd **Penygaer** Primary School **2190** Mr A Stevenson, Rhodfa Bryndulais Avenue, Llanelli, SA14 8RS admin@penygaer.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01554 750900	EM	3-11	206	26	207	233	29	34
Ysgol Gynradd **Penygroes** Primary School **2193** Mrs J Harris, Spien Road, Penygroes, Llanelli. SA14 7NT admin@penygroes.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01269 844477	WM	4-11	183	23	163	186	23	38
Ysgol Gynradd **Ponthenri** Primary School **2024** Mrs R Evans, Heol y Pentre, Ponthenri, Llanelli, SA15 5NS admin@ponthenri.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01269 860632	WM	4-11	64	9	72	81	10	11
Ysgol Gynradd **Pontiets** Primary School **2023** Mrs H Thomas, Heol Llanelli Road, Pontiets, Llanelli. SA15 5UB. admin@pontiets.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01269 860412	WM	4-11	41	9	76	85	10	5
Ysgol Gynradd **Pontyberem** Primary School **2373** Mr G Owen, Heol y Felin, Pontyberem, Llanelli. SA15 5EB admin@pontyberem.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01269 870306	WM	4-11	231	30	240	270	30	37

*Subject to change pending potential School Modernisation Proposals

F

Ysgol Gynradd Gymunedol | Community Primary Schools				Capacity				
Enw'r Ysgol/Name of School Enw Pennaeth/Headteacher Name Manylion Cyswllt/Contact Details **Est No.**	Categori Iaith Language Category	Ystod Oed Age Range	*Disgyblion Pupils	Cyn- Derbyn/ Pre Reception	Derbyn a Uwch/ Reception +	Cyfan swm Total	**ND/ AN	Ceisiadau/ Number of N2 Applications 2017/2018
Ysgol Gynradd **Pwll** Primary School **2189** Mr P Trotman, Heol yr Ysgol/School Road, Pwll, Llanelli, SA15 4AL admin@pwll.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01554 773962	EM	3-11	85	15	99	114	14	16
Ysgol Gynradd **Parc Waundew/Richmond Park** Primary School **2380** Miss H W Davies, Stryd y Prior/Priory street, Caerfyrddin/Carmarthen, SA31 1NN admin@richmond.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01267 238298	EM	3-11	213	26	188	214	26	49
Ysgol Gymraeg **Rhydaman** **2179** Mrs C Gruffydd, Lôn yr Ysgol, Rhydaman/Ammanford, SA18 2NS admin@rhydaman.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01269 593081	WM	4-11	296	22	210	232	30	45
Ysgol **Rhys Prichard** * **2084** Mr E Davies, Llanfair Road, Llanymddyfri/Llandovery, SA20 0HY admin@rhys.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01550 720736	WM	4-11	192	30	210	240	30	23
Ysgol Gynradd **Saron** Primary School **2042** Mrs G Easton, Llys yr Ysgol, Saron, Rhydaman/Ammanford, SA18 3LH admin@saron.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01269 591686	WM	4-11	252	30	210	240	30	51
Ysgol Gynradd **Stebonheath** Primary School **2375** Mr J Littler, Marble Hall Road, Llanelli. SA15 1NB admin@stebonheath.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01554 758603	EM	3-11	305	40	285	325	40	45
Ysgol Gynradd **Swiss Valley** Primary School **2176** Mr C Morris, Heol Beili Glas, Swiss Valley, Felinfoel, Llanelli. SA14 8DS admin@swissvalley.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01554 774063	EW	4-11	232	30	213	243	30	46

Ysgol Gynradd **Talyllychau/Talley** Primary School 2065 Mr G Richards, Talyllychau/Talley, Llandeilo, SA19 7YH admin@talley.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01558 685356	WM	4-11	30	8	62	70	8	5
Ysgol **Gymraeg Teilo Sant** 2183 Mr A Rees, Heol Rhosmaen Street, Llandeilo. SA19 6LU admin@teilosant.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01558 823489	WM	3-11	218	30	210	240	30	32
Ysgol Gymenudol **Trimsaran** Community School 2175 Mr S Jones, Heol Waynyclun, Trimsaran, Cydweli/Kidwelly, SA17 4BE admin@trimsaran.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01554 810670	WM	3-11	184	30	210	240	30	27
Ysgol Gynradd **Tycroes** Primary School 2044 Mrs S A Watts, Heol Pontardulais Road, Tycroes, Rhydaman/Ammanford, SA18 3QD admin@tycroes.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01269 593253	EM	4-11	190	18	181	199	25	34
Ysgol Gynradd **Y Tymbl/Tumble** Primary School 2006 Mrs N Thomas-Samuel, Heol y Neuadd, Tymbl/Tumble, Llanelli, SA14 6HR admin@tumble.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01269 841391	WM	4-11	125	21	174	195	24	21
Ysgol Y Bedol 2388 Mr R James, Folland Road, Garnant, Rhydaman/Ammanford, SA18 2GB admin@ybedol.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel No : 01269 824048	WM	3-11	368	24	372	396	53	58
Ysgol Y Castell* 2192 Mrs D Goodfellow, Stryd y Prior/Priory Street, Cydweli/Kidwelly, SA17 4TR admin@ycastell.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01554 890762	EM	3-11	257	30	214	244	30	28
Ysgol Y Dderwen 2116 Mr D W Evans, Heol Spurrell, Caerfyrddin/Carmarthen,SA31 1TG admin@ydderwen.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01267 235598	WM	3-11	373	44	317	361	45	63

F

Ysgol Gynradd Gymunedol | Community Primary Schools				Capacity				
Enw'r Ysgol/Name of School Enw Pennaeth/Headteacher Name Manylion Cyswllt/Contact Details **Est No.**	Categori Iaith Language Category	Ystod Oed Age Range	*Disgyblion Pupils	Cyn- Derbyn/ Pre Reception	Derbyn a Uwch/ Reception +	Cyfan swm Total	**ND/ AN	Ceisiadau/ Number of N2 Applications 2017/2018
Ysgol Y Ddwylan* **2379** Mr S Mason-Evans, Blaenwern, Castell-Newydd Emlyn/Newcastle Emlyn, SA38 9BA admin@yddwylan.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01239 710671	DS	4-11	339	11	326	337	46	39
Ysgol Y Felin **2391** Mrs H Wynne, Ynyswen, Felinfoel, Llanelli, SA14 8BE admin@yfelin.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01554 774855	DS	4-11	219	30	210	240	30	38
Ysgol Y Fro **2385** Ms C Jones, Llangyndeyrn, Cydweli/Kidwelly, SA17 5BW admin@yfro.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01269 870573	WM	4-11	28	5	36	41	5	5

- **D.S. Gall hwn newid os cymeradwyir y cynnig am ysgol newydd.**
- **N.B. Subject to change, if new school proposal approved.**

Ysgolion Cynradd Gwirfoddol Rheoledig Voluntary Controlled Primary Schools					**Capacity**					
Enw'r Ysgol/Name of School Enw Pennaeth/Headteacher Name Manylion Cyswllt/Contact Details	**Est No.**	Categori Iaith Language Category	Ystod Oed Age Range	*Disgyblion Pupils	Cyn- Derbyn/ Pre Reception	Derbyn a Uwch/ Reception +	Cyfan swm Total	**ND/ AN	Ceisiadau/ Number of N2 Applications 2017/2018
Ysgol Gynradd W Rh **Abergwili** V C Primary School Mrs E Jameson, Gyfre Gardens, Abergwili, Caerfyrddin/Carmarthen, SA31 2JD admin@abergwili.ysgolccc.org.uk | Rhif ffôn/Tel: 01267 236209	**3000**	WM	4-11	53	7	61	68	8	15
Ysgol Gynradd W Rh Yr Eglwys yng Nghymru **Glanyfferi/Ferryside** Church in Wales V C Primary School. Mrs L Howells, Mount Pleasant, Glanyfferi/Ferryside, SA17 5TB admin@ferryside.ysgolccc.org.uk | Rhif ffôn/Tel: 01267 267463	**3013**	WM	4-11	40	14	108	122	15	9
Ysgol Gynradd W RH **Talacharn/Laugharne** V C Primary School* Mrs K Perry, Talacharn/Laugharne, SA33 4TE admin@laugharne.ysgolccc.org.uk | Rhif ffôn/Tel No: 01994 427228	**3003**	EW	4-11	74	14	104	118	14	13
Ysgol Gynradd W Rh **Llanddarog** V C Primary School Mrs M Jones, Llanddarog, Caerfyrddin/Carmarthen, SA32 8BJ admin@llanddarog.ysgolccc.org.uk | Rhif ffôn/Tel: 01267 275242	**3004**	WM	4-11	98	11	83	94	11	24
Ysgol Gynradd W Rh **Llanllwni** VC Primary School Mr G Jones, Llanllwni, Pencader SA39 9DX admin@llanllwni.ysgolccc.org.uk | Rhif ffôn/Tel: 01559 395624	**3026**	WM	4-11	39	5	42	47	6	4

*Subject to change pending potential School Modernisation Proposals

Ysgolion Cynradd Gwirfoddol Cymorthedig Voluntary Aided Primary Schools				Capacity				
Enw'r Ysgol/Name of School Enw Pennaeth/Headteacher Name Manylion Cyswllt/Contact Details Est No.	Categori Iaith Language Category	Ystod Oed Age Range	*Disgyblion Pupils	Cyn- Derbyn/ Pre Reception	Derbyn a Uwch/ Reception +	Cyfan swm Total	**ND/ AN	Ceisiadau/ Number of N2 Applications 2017/2018
Ysgol Gynradd W G yr Eglwys yng Ngymru **Model** Church in Wales V A Primary School **3322** Mrs. A Bowen-Price, Heol y Coleg/College Road, Caerfyrddin/ Carmarthen, SA31 3EQ admin@model.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01267 234386	EM	3-11	448	60	425	485	60	-
Ysgol Gynradd W G yr Eglwys Yng Nghymru **Penboyr** Church in Wales V A Primary School **3307** Dr C James, Felindre, Llandysul. SA44 5XG admin@penboyr.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01559 370574	WM	4-11	84	12	89	101	12	-
Ysgol Gynradd WG yr Eglwys Yng Nghymru **Pentip** Church in Wales V A Primary School **3321** Mr A Thomas, Heol Penbre/Pembrey Road, Llanelli, SA15 3BL admin@pentip.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01554 758602	EM	4-11	154	25	193	218	27	-
Ysgol Gynradd Gatholig **Santes Fair**, **St. Mary's** CatholicPrimary School **3300** Mrs A Howells, Havard Road, Llanelli. SA14 8SD admin@stmaryslanelli.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01554 759178	EM	3-11	200	28	185	213	26	-
Ysgol y **Santes Fair**, Caerfyrddin **St. Mary's** School Carmarthen **3301** Mrs H Corcoran, Union Street, Caerfyrddin/Carmarthen,SA31 3DE admin@stmaryscarm.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01267 234297	EW	3-11	68	23	144	167	20	-

Ysgolion Uwchradd | Secondary School

Enw'r Ysgol/Name of School Enw Pennaeth/Headteacher Name Manylion Cyswllt/Contact Details	Est No.	Categori Iaith Language Category	Ystod Oed Age Range	*Disgyblion Pupils	Capacity	**ND/ AN	Ceisiadau/ Number of Yr7 Applications 2017/2018
Ysgol **Bro Dinefwr** Mrs I Spowage, Heol Myrddin, Ffairfach, Llandeilo, SA19 6PE admin@brodinefwr.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01558 824800	4065	Bilingual(2B)	11-18	1144	1200	200	228
Ysgol Gyfun Gymraeg **Bro Myrddin** Dr Ll Jones, Croesyceiliog, Caerfyrddin/Carmarthen, SA32 8DN swyddfa@bromyrddin.org | Rhif ffôn/Tel: 01267 234829	4056	WM(1)	11-18	890	923	146	167
Ysgol **Bryngwyn** School Mr R P Jones, Dafen Road, Dafen, Llanelli, SA14 8RP admin@bryngwyn.carmarthen.sch.uk | Rhif ffôn/Tel: 01554 750661	4054	EM	11-16	1043	1070	214	311
Ysgol **Coedcae** School Mrs T Senchal, Trostre Road, Llanelli. SA15 1LJ admin@coedcae.org.uk | Rhif ffôn/Tel: 01554 750574	4050	EM	11-16	837	1100	220	190
Ysgol **Dyffryn Aman** Mrs N Nicholas - Stryd Marged/Margaret Street, Rhydaman/Ammanford, SA18 2NW admin@dyffrynaman.carms.sch.uk | Rhif ffôn/Tel: 01269 592441	4029	Bilingual(2B)	11-18	1406	1588	260	282
Dyffryn Taf Mr J Kennedy, Heol y Gogledd/North Road, Hendygwyn/Whitland, SA34 0BD admin@dyffryntaf.org.uk | Rhif ffôn/Tel: 01994 242100	4512	EW	11-18	865	1044	174	158

F

Ysgolion Uwchradd | Secondary School

Enw'r Ysgol/Name of School Enw Pennaeth/Headteacher Name Manylion Cyswllt/Contact Details	Est No.	Categori Iaith Language Category	Ystod Oed Age Range	*Disgyblion Pupils	**Capacity**	**ND/ AN	Ceisiadau/ Number of Yr7 Applications 2017/2018
Ysgol Gyfun Emlyn Mr H Thomas, Rhodfa Penlan Terrace, Castell-Newydd Emlyn/Newcastle Emlyn, SA38 9LN admin@emlyn.carms.sch.uk | Rhif ffôn/Tel: 01239 710447	4060	EW	11-18	476	642	106	72
Ysgol **Glan-y-Môr** School Mr R P Jones, Heol Elfed, Porth Tywyn/Burry Port, SA16 0AL ysgol@glanymor.carms.sch.uk | Rhif ffôn/Tel: 01554 832507	4053	EM	11-16	506	793	159	129
Ysgol **Maes Y Gwendraeth** Mr W Evans, Heol y Parc, Cefneithin, Llanelli. SA14 7DT swyddfa@maesygwendraeth.org | Rhif ffôn/Tel: 01269 833900	4064	Bilingual (2A)	11-18	950	1000	164	221
Ysgol Uwchradd y **Frenhines Elisabeth/ Queen Elizabeth** High School Mr P Spencer, Heol Llansteffan/Llansteffan Road, Tre-Ioan/Johnstown, Caerfyrddin/Carmarthen, SA31 3NL. admin@qehs.carms.sch.uk | Rhif ffôn/Tel: 01267 245300	4063	EW	11-18	1319	1600	270	212
Ysgol Y Strade Mr G Evans, Heol Sandy/Sandy Road, Llanelli. SA15 4DL swyddfa@strade.sirgar.sch.uk | Rhif ffôn/Tel: 01554 745100	4052	Bilingual (2A)	11-18	1121	1272	212	226

Ysgol Uwchradd Gymorthedig / Voluntary Aided Secondary School

Enw'r Ysgol/Name of School Enw Pennaeth/Headteacher Name Manylion Cyswllt/Contact Details	Est No.	Categori Iaith Language Category	Ystod Oed Age Range	*Disgyblion Pupils	Capacity	**ND/ AN	Ceisiadau/ Number of Yr7 Applications 2017/2018
Ysgol Gyfun Gatholig **Sant Ioan Llwyd**/ **St. John Lloyd** Catholic Comprehensive School Mr A Howells, Havard Road, Llanelli. SA14 8SD office@stjohnlloyd.co.uk | Rhif ffôn/Tel: 01554 772589	4600	EM	11-16	507	525	105	-

Ysgolion Arbennig / Special Schools

Enw'r Ysgol/Name of School Enw Pennaeth/Headteacher Name Manylion Cyswllt/Contact Details	Est No.
Ysgol **Heol Goffa** Mrs N Symmons, Heol Goffa, Llanelli, SA15 3LS admin@heolgoffa.ysgolccc.org.uk | Rhif ffôn/Tel: 01554 759465	7000
Ysgol a Gwasanaeth Cynnal **Rhydygors/ Rhydygors** School & Support Services Mrs D Payne, Heol Llansteffan/Llansteffan Road, Treloan/Johnstown, Caerfyrddin/Carmarthen, SA31 3NQ admin@rhydygors.ysgolccc.cymru | Rhif ffôn/Tel: 01267 231171	7010

Nodiadau

Nodiadau